

గురువారం న్యూఢిల్లీలో బడ్జెట్ ప్రతులను పార్లమెంటుకు తరలిస్తున్న సిబ్బంది

గురువారం వర్షంలోనే పార్లమెంటుకు చేరుకున్న నిర్మలాసీతారామన్‌కు గౌరవ పడుతున్న సిబ్బంది

వర్షంలోనే పార్లమెంటు వద్ద పహారా కాస్తున్న భద్రతాదళాలు

సంక్షేమ వికాస పద్దు

>>> ఆర్థిక మంత్రి మూలధన వ్యయం మాత్రం 11.11 లక్షలకోట్లకు పెంచారు. గత బడ్జెట్‌లలో 7.5 లక్షలమాత్రమే ఉన్న మూలధన వ్యయాన్ని ఈసారి 11.11 లక్షలకోట్లకు పెంచారు. అంటే స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో 3.4శాతంగా కేటాయింపులు జరిపారు. మౌలికవసరాల వృద్ధి కారణంగా నిరుద్యోగం తగ్గుతుందన్న బలమైన విశ్వాసం ఆర్థిక మంత్రి వ్యక్తంచేసారు. అదేవిధంగా ఆర్థికలోబును 5.1శాతంగా ఉండని,, ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆర్థిక లోటు 4.5శాతానికి తీసుకురావాల్సన్న దృఢాంశకల్పంలో పనిచేస్తున్నట్లుమంత్రి చెప్పారు. ప్రస్తుత సంవత్సరంలో ఆర్థికలోటు స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో 5.8శాతంగా ఉంది. ఆర్థికరంగంలో తెచ్చిన సంస్కరణలు వృద్ధికారకం అవుతాయని మంత్రి తన బడ్జెట్‌ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు. వచ్చే ఐదేళ్లపాటు అనుకోనివిధంగా అభివృద్ధి సాధ్యం అవుతుందని, భారతకు ఇవి సువర్ణ క్షణాలని పేర్కొన్న మంత్రి భావిచేసిన సంస్కరణలన్నింటినీ రాష్ట్రప్రభుత్వానూ సంప్రదించి చేస్తామన్నారు. భారత్ వాస్తవ జీడీపీ వృద్ధిపరంగామాస్తే 2024-25లో ఏడుశాతానికి చేరుతుందని 2030నాటికి భారత్ ఏడుశాతం వృద్ధిని అధిగమిస్తుందని, ఆర్థికవ్యవస్థ ఐదులక్షలకోట్లు దాదాపు ఆర్థికవ్యవస్థగా మారగలదని ఆమె ఢిమా వ్యక్తంచేసారు. ఇక కార్పొరేట్‌రంగానికి ప్రస్తుతం ఉన్న 30శాతం పన్ను చెల్లింపులను 22శాతానికి తగ్గించారు. అలాగే కొత్తగా ఏర్పాటుచేసిన పరిశ్రమలకు 15శాతం వరకూ పన్నురాయితీలను కూడాప్రకటించారు. ప్రపంచంలోనే భారత్ మూడో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థగా నిలుస్తుందని తెలిపారు. పరోక్షపన్నులపరంగా జిఎస్టీ రాబడులు దిసంబరునెలలోనే 1.65 లక్షలకోట్లకు పెరిగిందని, జనరగా ఏడునెలలు 1.6 లక్షలకోట్లు దాటాయన్నారు. మొత్తం రుణాలు కాకుండా రాబడులు 2024-25 సంవత్సరంలో 47.66 లక్షలకోట్లుగా ఉంటాయని,వ్యయాలు 30.70 లక్షలకోట్లుగా ఉండవచ్చని అంచనాచేసారు. పన్నురాబువల్ల ఈ మొత్తం 26.02 లక్షలకోట్లుగా ఉన్నాయి. 2025-26 సంవత్సరానికి ఆర్థికలోటు 4.5శాతంగా అంచనాచేసారు. ప్రస్తుతం 5.1శాతంగా ఉంది. ఇక మార్కెట్లనుంచి సెక్యూరిటీలద్వారా ఈ సంవత్సరంలో 14.13 లక్షలకోట్లు, 11.75 లక్షలకోట్లు రాగలవని అంచనాచేసారు. నవరించిన అంచనాల్లో రాబడులు 27.56 లక్షలకోట్లు అయితే వీటిలోపన్ను రాబడులే

23.24 లక్షలకోట్లుగా ఉన్నాయి. మొత్తం వ్యయాలపరంగా 44.90 లక్షలకోట్లుగా ఉన్నాయి. రెవెన్యూ రాబడులు 30.03 లక్షలకోట్లుగా ఉన్నాయి. బడ్జెట్ అంచనాలకంటే ఎక్కువగా ఉన్నాయి. 2047 నాటికి భారత్‌ను వికసితభారత్ అంటే అభివృద్ధిచెందిన దేశంగా తీర్చిదిద్దే కృషిలో భాగంగానే కేటాయింపులు, వ్యయాలమధ్య సమతుల్యతను పాటేస్తున్నట్లు చెప్పారు. అన్నింటికంటే ఏడుదశాబ్దాలనుంచి పన్నురిజిస్టర్లలో బకాయిలుగా ఉన్నవాటిని రద్దుచేస్తున్నట్లుప్రకటించారు. జలాంటి వివాదాస్పద పన్ను డిమాండ్లపల్ల నీజాయితీగా పన్నులుచెల్లింపేవారు ఆందోళన చెందుతున్నందున బకాయిలు 2009-10 నాటికి 25 వేల వరకూ ఉన్న బకాయిలు, 2010-11 నుంచి 2014-15వరకూ ఉన్న వాటికి 10 వేల రూపాయలు బకాయిలు రద్దవుతాయి. వీటిపల్ల కోటిమందికిపైగా పన్ను చెల్లింపుదారులకు లబ్ధిచేకూరుతుంది. భారత్‌లోని విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులప్రవాహం 2014-23 వరకూ 596 బిలియన్ డాలర్లు వచ్చాయన్నారు. 2005-14 వరకూ వచ్చిన పెట్టుబడులతోపోలిస్తే రెండురెట్లు పెరిగియన్నారు. నిరుద్యేలు, మహిళలు, యువశ్రేణి, అన్నదాతలను దృష్టిలోపెట్టినందుకు బడ్జెట్ రూపకల్పనచేసినట్లు ఆర్థిక మంత్రి వివరించారు. యువత న్యాయ ఉపాధిపొంది లక్షకోట్లను కేటాయించామని, 50 ఏళ్లపాటు వర్తరహిత రూణాన్ని యువతకు అందించేలక్ష్యంగాపెట్టుకున్నట్లు తెలిపారు. ఇందుకోసం రాష్ట్రాలకు అయ్యే మూలధన వ్యయం కొనసాగుతుందని, మొత్తం ఈ ఏడాది కూడా కేటాయింపులు జరుగుతాయని, 1.3 లక్షలకోట్లవరకూ కేటాయింపులు జరిపినట్లు తెలిపారు.కాగా బడ్జెట్‌లో వివిధ రంగాలకు కేటాయింపులు కూడాపెరిగాయి. కేంద్ర తాత్కాలిక బడ్జెట్‌లో తాజాగా రక్షణరంగానికి సింహభాగం కేటాయింపులు జరిపారు. ఈరంగానికి 6.2 లక్షలకోట్లు కేటాయింపులుజరిపారు. సరిహద్దుల్లోభద్రత, ఆయుధ సంపత్తిని పెంచుకుని దేశభద్రతను దృష్టిలో ఉంచుకుని కేటాయింపులు పెంచారు.మౌలికవసరాలరంగపరంగా పరితల రవాణాకు 2.78 లక్షలకోట్లు, రైల్వేలకు 2.55 లక్షలకోట్లు, మినీయోగరాలకు వ్యవసారాలు అహారం ప్రజాసంపఠిలకు 2.13 లక్షలకోట్లు, హోంశాఖకు 2.03 లక్షలకోట్లు, గ్రామీణాభివృద్ధికి 1.77 లక్షలకోట్లు, రసాయనాలు ఎరువులు 1.68 లక్షలకోట్లు,కమూనయనికేషన్లకు 1.37 లక్షలకోట్లు, వ్యవసాయం రైతు సంక్షేమానికి 1.27 లక్షలకోట్లుదాపాన కేటాయింపులు జరిపారు.

వికసిత్ భారత్‌కు స్ఫూర్తి!

>>> 2047 నాటికి అభివృద్ధిచెందిన దేశంగా భారత్ అవతరించేందుకు ఈ బడ్జెట్ ఒక గ్యారంటీ అని ప్రధానిమోడీ అన్నారు. అభివృద్ధి ఆదారిత బడ్జెట్ అని గ్రామీణమధ్యసయతగతీ ప్రజల ఆకాంక్షలకు ఈ బడ్జెట్‌టన అర్థం పట్టిందన్నారు. ఈ బడ్జెట్‌లోరైతులు మేలుకోసం కొన్ని కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నామన్నారు. ఆదాయపు పన్ను రిమిషన్ స్కీమ్‌తో మధ్యతరగతికి చెందిన కోటిమందికి భారీ ఊరట లభిస్తుందని చెప్పారు. అన్ని రకాలుగా మౌలిక వసరలను, నదుపాయాలను రికాన్సనుమయంలోనే కల్పిస్తున్నట్లు తెలిపారు. భారత్ అభివృద్ధిలో అన్ని ప్రాంతాలు భాగస్వామనయం అవుతున్నాయని, వన్‌వేవన్ వన్ మార్కెట్‌వల్లబ్రహ్మాంశం అడుపులోకి వచినవందని, ఉన్నత విద్యాభివృద్ధిలో మహిళల సంఖ్య పెరిగిందని, 25కోట్లమందిని పేదరికంనుంచి విముక్తికల్పించినట్లు ప్రధాని అన్నారు. ఈ బడ్జెట్ యువభారత ఆకాంక్షలకు ప్రతిబింబం అని సాంకేతిక రంగంలో పరిశోధన, నృజాత్యకతకోసం లక్షకోట్లనిదిని ఏర్పాటుచేసామని, అలాగే బడ్జెట్‌లో చెప్పిన మూలధన వ్యయంతోమౌలిక నదుమాయాలకల్పనోపాటయవకు ఉద్యోగ సృష్టికూడా జరుగుతుందని మోడీ అన్నారు. పీఎం అవినయోజనకీంద ఐదేళ్లలో రెండుకోట్ల జడ్జనిర్మాణం జరుగుతుందని, మహిళలను లక్షాధికారుల్నిచేసేవరకం మూడు కోట్లమందికి విస్తరిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఆయుష్మాన్‌భారత్‌సరిధిలోకి ఆశా అంగన్‌వాడీ కార్యద్రలను చేరుస్తున్నట్లు తెలిపారు. సామాన్యహారులపై భారం పడకుండా జీవనశైలిని మరింత సులభతరంచేయడం ఈ బడ్జెట్‌ముఖ్య ఉద్దేశమని ప్రధాని పేర్కొన్నారు.

మరో 2 గ్యారంటీలకు రెడీ

>>> లబ్ధి కలుగుతుందనే వివరాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఈ బడ్జెట్‌లోనే వాటికి అవసరమైన నిధులు కేటాయింపాలని సిఎం ఆర్థిక శాఖకు సూచించారు. అసెంబ్లీ సమావేశాల్లోపు మరోసారి కేబినెట్ సవో కమిటీలో సమావేశమై తుది నిర్ణయం తీసుకుంటామని అన్నారు. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గత ఏడాది డిసెంబర్ 28 నుంచి జనవరి 6వ తేదీ వరకు ప్రజాపాలన కార్యక్రమం చేపట్టారు. ఇందులో ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఐదు గ్యారంటీలకు అర్హులైన వారందరి నుంచి గ్రామసభలు,వార్డు సభల ద్వారా దరఖాస్తులను స్వీకరించారు. ఐదు గ్యారంటీలకు మొత్తం 1,09,01,255 దరఖాస్తులు నమోదవయ్యాయి. జనవరి 12వ తేదీ నాటికి వీటికి సంబంధించిన డేటా ఎంట్రి రికార్డు సమయంలో పూర్తి చేసినట్లు అధికారులు సీఎంకు తెలిపారు.

వచ్చిన దరఖాస్తులో కొందరు ఒకే పేరుతో రెండు,మూడు దరఖాస్తులు ఇచ్చారని, కొన్నింటికి ఆదార్,రేషన్‌కార్డు నెంబర్లు లేవని అధికారులు వివరించారు. అలాంటి దరఖాస్తులను మరోసారి పరిశీలించాలని, అవసరమైతే శ్రేత స్థాయికి వెళ్లి పరిశీలన జరపాలని అధికారులకు ముఖ్యమంత్రి సూచించారు. అర్హులైన వారెవరూ నష్టపోకుండా ఒకటికి రెండు సార్లు సరి మార్చాలని కోరారు. దరఖాస్తుల్లో తప్పులుంటే వాటిని సరిదిద్దుకునేందుకు ఎంపీడీవో ఆఫీసుల్లో లేదా తదుపరి నిర్వహించే ప్రజా సౌచన కార్యక్రమంలో మరోసారి అవకాశం ఇచ్చే ఏర్పాట్లు చేయాలని సిఎం సూచించారు. గ్యారంటీల అమలుకు లేనిపోని నిబంధనలు పెట్టే ఎవరినీ ఇబ్బంది పెట్టవద్దని చెప్పారు. దరఖాస్తు చేసిన వారిలో అర్హులైన వారందరూ లబ్ధి పొందేలా మరచాలని అన్నారు. దరఖాస్తు చేయని వారుంటే... నిరంతరం ప్రక్రియగా మళ్లీ దరఖాస్తు చేసే అవకాశం కల్పించాలని సిఎం ఆదేశించారు. ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి,డిజిపి రవి గుప్తా,పైసాన్స్ సైపల్ చీఫ్ సెక్రటరీ రామకృష్ణరావు,సివిల్ సర్వయం కమిషనర్ డిఎన్ హోహన్, మున్సిపల్ ఆడ్మినిస్ట్రేషన్ డైరెక్టర్ సెక్రటరీ దాన కిషోర్, జీహెచ్‌ఎస్‌సీ కమిషనర్ రోనాల్డ్ రోస్, హోంశాఖ సెక్రటరీ జితేందర్, సిఎం డైరెక్టర్ సెక్రటరీ శేషాద్రి, సిఎం సైపల్ సెక్రటరీ అజితేంద్రెడ్డి, ఇంటలిజెన్స్ చీఫ్ శివధర్‌రెడ్డి, ఇతర ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు.

శ్రీశైలం ఎన్‌ఎస్‌పి అప్పగింత

>>> సమావేశం అనంతరం మాట్లాడుతూ కృష్ణా నది జలాలలో 50శాతం వాటాను తెలంగాణకు ఇవ్వాలని డిమాండ్ ఇప్పటికీ చేస్తున్నారని ప్రకటించారు. సమావేశంలో నీటి వాటాలపై నిర్ణయాలు జరగలేదని ఏమైనా ఇబ్బందులు వంటే చర్చించానికి ఢిల్లీవెదిక ఉందని ఆయన పేర్కొన్నారు. నీటి ఔటెట్‌లు అప్పగించడానికి రెండు రాష్ట్రాలు ఆహ్వానించాయి. జలవిద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రాల నిర్వహణపై చర్చ జరగలేదు.నీటి విడుదల బాధ్యతను కూడా త్రిసభ్యకమిటి అప్పగించామని ఆయన వెల్లడించారు.తెలంగాణ డిమాండ్పై కేంద్రాలని తీర్మాన కూడా రాకామని ఆయన గుర్తుచేశారు. ఇప్పటి వరకు తెలంగాణ ఎన్‌ఎస్‌పి ప్రాజెక్టుపై అజమాంషీ ఉండేదని శ్రీశైలంపై ఆంధ్రప్రదేశ్ అజమాంషీ ఉండేదని ఇక నుంచి కృష్ణానది యాజమాన్య బోర్డు పరిధిలో ఈ రెండు జలాశయాలు ఉండబోతున్నాయి. కృష్ణాబోర్డు అధ్యక్షులలో ప్రాజెక్టు భద్రత కూడా సిఆర్‌పిఎఫ్ పహారాతో చేపట్టుతున్నారు.కెఆర్‌ఎంబి పరిధిలో ఉన్న 15 ప్రాజెక్టులు కూడా బోర్డు పరిధిలోకి వెళ్తాయి. తెలంగాణ పరిధిలో 9 ఔటెట్‌లు, ఏపీ పరిధిలో ఆరు ఔటెట్‌లు ఉన్నాయి. బోర్డు పాలన అలకాను సజావుగా సాగేందుకు తెలంగాణ ఆంధ్రప్రదేశ్ 40:45శాతంలో సిబ్బందిని కూడా కేటాయింపాల్సి వుంటుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు మార్గంలో ఐదు టిఎంసీలు ఏర్పిల్లో ఐదు టిఎంసీలు నీటి విడుదల: ఏపీ ఇఎన్‌సీ నారాయణరెడ్డి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు మార్గంలో ఎడమ కాలువ ద్వారా రెండు టిఎంసీలు, కుడికాల్వ ద్వారా మూడు టిఎంసీలు నీటి విడుదలకు బుప్పుతున్నారని ఏపీ ఇఎన్‌సీ నారాయణరెడ్డి తెలిపారు. ఏప్రిల్‌లో ఐదు టిఎంసీలు ముందుగానే ఏపీకి కేటాయింపులు ఉన్నాయని ఢినికీ తెలంగాణ బుప్పుకొని ఆయన తెలిపారు. త్రిసభ్యకమిటి ప్రోటోకాల్ మేనేజిమెంట్ మానుకుంటుందని అది కూడా కాలమాన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటుందని ఆయన వివరించారు. కృష్ణాబోర్డు యాజమాన్యరకు అప్పగించడం మారకు ఏలాంటి అభ్యంతరం లేదని ఆయన తెలిపారు. వరంతో వచ్చే కృష్ణా జలాలపై వివిధ కింది రాష్ట్రంకు హక్కులు సమాజంగానే ఉంటాయని 50శాతం నీటి వాటా తెలంగాణ అనుకునలేదు బోర్డు నమ్ముతేవిషయన లేదని ఆయన కోట్టిపారేశారు.

ముగిసిన సర్వంచీల పాలన

>>> ఐసిడిఎన్ సూపర్‌వైజర్లు, డీటీ, ఆర్‌ఐ,ఇజిఎస్‌స్, ఇతర గెజిటెడ్ అధికారులను సైపల్ ఆఫీసర్లుగా కొనసాగించేందుకు ప్రభుత్వం జాబితాను సిద్ధం చేసింది. వీరికి ఫిబ్రవరి 2న గ్రామ పంచాయతీల పరిపాలన బాధ్యతలు తీసుకోనున్నారు. గ్రామల్లో ప్రత్యేకాధికారుల పాలన సేవక్రమంలో సర్పంచులు, ఉప సర్పంచుల నుంచి రికార్డులు,చెక్ బుక్కులు,డిజిటల్ సంతకాల కీలను వెంటనే స్వాధీనం చేసుకోవాలని ప్రభుత్వం పంచాయతీ కార్యదర్శులకు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. గురువారంతో సర్పంచుల పదవీకాలం ముగుస్తున్నందున,వాటిని స్వాధీనం చేసుకోవాలని తెలిపింది. ఎవరైనా ఈ ఆదేశాలు పాటించకపోతే క్రమశిక్షణ చర్యలు తీసుకుంటామని న్యుక్తం చేసింది. రికార్డులపై నిర్లక్ష్యం మోస్తే చర్యలు తప్పవని హెచ్చరించారు. డిజిటల్ కీకి అధికృత అధికారిగా ప్రత్యేక అధికారి ఉంటారు. డిజిటల్ కీ,చెక్కులు,రికార్డుల్లో ఏదైనా సమస్య తలెత్తితే కార్యదర్శిదే బాధ్య అని ఉన్నతాధికారులు న్యుక్తం చేశారు. ఇక నుంచి గ్రామ పంచాయతీల్లో వచ్చే నిధులన్నింటికీ ప్రత్యేక అధికారులు,పంచాయతీ కార్యదర్శులు బాధ్యత వహించాల్సి ఉంటుంది. ప్రస్తుతం డిజిటల్ సంతకాలు కీలు, పెన్‌డ్రైవ్‌లు రూపంలో సర్పంచులు,ఉప సర్పంచుల వద్ద ఉన్నాయి. వాటిని పంచాయతీ కార్యదర్శులు స్వాధీనం చేసుకోనున్నారు. ఫిబ్రవరి 2న తేదీన విధుల్లో చేరసన్న ప్రత్యేక అధికారులకు ప్రభుత్వం డిజిటల్ సంతకాల కీలను ఇస్తున్నారు. ఇప్పటి వరకు సర్పంచులు,ఉపసర్పంచులకు జాయింట్ చెక్‌వసర్ కొనసాగా, ఫిబ్రవరి 2 నుంచి ప్రత్యేకాధికారి,పంచాయతీ కార్యదర్శికి జాయింట్ చెక్‌వసర్ ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. అభివృద్ధి పనులకు సంబంధించి అధికారుల సంతకాలతో నిధులు డ్రా చేసుకొని వెచ్చించే వీలుంటుంది. సమైక్య రాష్ట్రంలో కిరణ్‌కుమారేడ్డి సిఎంగా ఉన్న 2011 నుంచి 2013 వరకు,2018తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత పంచాయతీలపై ప్రత్యేక అధికారుల పాలనలో ఉన్నాయి.

రూ. 7 లక్షలు

>>> పన్నులు చెల్లించాల్సి వచ్చేంది. ఇప్పుడు 2023-24 సంవత్సరంలోను, 2024-25 సంవత్సరంలో కొత్తపన్ను విధానంఎంచుకునే వారికి న్ను మినహాయింపు 2.5 లక్షలనుంచి మూడు లక్షలకు పెంచారు. ఇది పాత బడ్జెట్‌లో పొందుపరిచినది. సెక్షన్ 87(a)ప్రకారం ఏడు లక్షలవరకూ ఎలాంటి పన్ను చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. అధిక ఆదాయం కలిగిన వ్యక్తు లు, హిందూ అవిభాజ్య కుటుంబాలకు సరీఫా ర్షిని తగ్గించారు. రూ.ఐదు కోట్లకు మించి ఆదాయం ఉన్నవారికి 37శాతం సరీఫార్షి వస్తున్నండగా 25శాతానికి తగ్గించారు. పన్నుచెల్లింపుదారులు కొత్తపన్ను, లేదా పాతపన్ను విధానంలో ఏదో ఒకదానిని మాత్రమే ఎంచుకునే వీలుంది. పన్ను రిటర్నులు దాఖలుచేసే నమయంలో వెబ్‌సైట్‌లో కొత్తపన్నువిధానమే డిఫాల్టింగ్ వస్తుంది. పాతపన్నుల విధానంలో 50వేలవరకూ ప్రామాణికతగ్గింపును అనుమతించారు. ఇప్పుడు కొత్త పన్ను విధానంఎంచుకున్న వారికి కూడా ఇదే పన్ను మినహాయింపు పర్తిస్తుంది. ప్రతిపాదిత కొత్తపన్ను విధానంలో మూడు లక్షలవరకూ పన్నుల్లేవు. మూడునుంచి ఆరులక్షలవరకే ఐదు, 6 నుంచి 9 లక్షలవరకూ పదిశాతం, 9నుంచి 12 లక్షలు 15, 12 నుంచి 15 లక్షలవరకూ 20శాతం అపై ఆదాయం ఉన్నవారికి 30శాతంగా నిర్ణయించినట్లు బడ్జెట్ వివరాలు పేర్కొంటున్నాయి. అయితే ఆదాయపు పన్ను కొత్త పద్ధతిలో ఉన్నవారికి మాత్రమే ఏడు లక్షలవరకూ ఎటువంటి పన్ను ఉండదని న్యుక్తంచేసారు. ప్రస్తుతం, ప్రస్తుతం డిజిటల్ సంతకాల విధానంలో 50శాతం పెరిగిందని అన్నారు.పన్నువివాదాల్లో చిక్కుకుని సుదీర్ఘకాలం గా ఉన్న న్యల్వయ్యలపై బకాయిలను రద్దుచేస్తున్నారు. 2009-10 వద్దగ్గ రూ.25 వేలవరకూ ఉన్న డిమాండ్‌నోటీసులు విల్‌క్రా చేసారు. 2010-11 నుంచి 2014 వరకూ 15 ఆర్థికసంవత్సరాలమధ్య రూ.10వేలవరకూ ఉన్న డిమాండ్‌నోటీసులను రద్దుచేసారు. చిన్నమొత్తాల్లో ఉన్న ప్రత్యక్షపన్నుల వివాదాస్పద డిమాండ్‌ నోటీసులను రద్దుచేయాలని కేంద్రం నిర్ణయం చింది. ఇక కార్పొరేట్‌రంగానికి 30 నుంచి 22శాతానికిపన్ను తగ్గించారు. కొన్ని నిర్దిష్టమైన తయారీ రంగం సంస్థలకు 15శాతానికే తగ్గించినట్లు కేంద్రం బడ్జెట్‌లోవెల్లడించింది.

SINGAM KUIL VIOLET THURSDAY		ROSA DEAR PLATINUM THURSDAY	
DrawDate on:01/02/24		DrawDate on:01/02/24	
DAY - SINGAM SERIES Dr No:224	DAY - KUIL SERIES Dr No:224	DAY - ROSA SERIES Dr No:224	DAY - DEAR SERIES Dr No:224
1st Prize Rs.100000/- 641347	1st Prize Rs.100000/- 946414	1st Prize Rs.100000/- 396485	1st Prize Rs.100000/- 285698
2nd Prize Rs.7000/- 94131	2nd Prize Rs.7000/- 72407	2nd Prize Rs.7000/- 45925	2nd Prize Rs.7000/- 70431
3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-
02971 05843 06347 10033 16967	01451 08770 13557 28453 33314	19360 23886 32431 37674 41992	00177 01295 32228 33101 45321
21817 41121 50700 60955 77059	39867 41963 44415 77330 87918	45340 60748 67809 69688 79543	64115 70973 71643 75978 93784
4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-
0314 1146 1437 2038 2578 2652 3017	1934 2294 3607 3699 4323 5373 5455	1602 1617 3727 3982 4757 5743 5781	0872 2471 3956 6197 6592 6830 7370
4079 6261 6262	7387 7439 9603	6656 9234 9606	7551 9427 9519
5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-
0751 2531 3335 3725 4115 7071 7306	0643 1483 2058 3204 4104 4620 5320	0362 1131 1394 2229 4514 5246 7437	0186 1145 1239 2777 3102 3749 6508
9069 9376 9532	7258 8279 9310	7487 8407 9657	6650 9289 9929
6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-
0045 2301 3521 4381 6542 7497 8813	0306 1356 3042 5211 6590 8262 9064	0061 1123 2500 4497 6284 8204 9311	0105 1683 3069 4815 6755 7982 9242
0135 2339 3668 4634 6572 7516 9319	0417 1410 3163 5258 6666 8278 9150	0086 1258 2658 4600 6326 8282 9416	0126 1808 3160 5013 6780 8091 9274
0307 2415 3870 4692 6616 7638 9352	0222 1427 3270 5329 6692 8285 9164	0097 1503 2706 4811 6433 8362 9432	0178 1865 3426 5039 6795 8132 9296
0368 2609 3928 4939 6826 7750 9413	0460 1540 3273 5338 6728 8305 9353	0101 1515 2809 4961 6468 8475 9505	0333 1965 3536 5073 6811 8169 9346
0374 2673 3929 5009 6849 7903 9443	0491 1563 3593 5347 6729 8345 9490	0091 1563 2893 5106 6879 8481 9574	0342 2075 3750 5288 6851 8276 9601
0495 2686 3954 5024 7058 8011 9486	0566 1591 3671 5658 7085 8440 9575	0225 1662 2923 5138 7147 8559 9074	0460 2222 3754 5398 6847 8280 9624
0617 2792 4002 5394 7068 8022 9523	0701 1769 3073 5781 7285 8446 9623	0546 1842 3098 5247 7248 8578 9746	0681 2327 3861 5700 7039 8405 9793
0893 2908 4195 5509 7088 8050 9583	0822 1804 3810 5923 7407 8648 9670	0599 1905 3421 5263 7410 8668 9749	0773 2360 4100 5719 7132 8468 9843
1078 2940 4235 5839 7272 8278 9718	0893 1828 3826 5996 7470 8747 9738	0604 1948 3559 5329 7272 8812 9765	0799 2545 4223 5834 7165 8485 9866
1093 2976 4262 5870 7291 8431 9881	0917 1887 4015 6005 7479 8852 9892	0738 2038 3652 5416 7731 8837 9861	0955 2613 4353 5920 7342 8754 9940
1183 3026 4270 5904 7308 8442	1000 2023 4248 6080 7715 8913	0800 2288 3653 5443 7735 8873	1049 2672 4565 6139 7421 9134
1467 3100 4324 5924 7327 8482	1090 2411 3131 6423 7886 8917	0836 2331 3766 5512 7896 9075	1200 2947 4589 6279 7624 9146
1657 3111 4333 6118 7363 8482	1207 2471 4525 6556 8079 8970	0944 2347 4254 5565 7953 9167	1451 2949 4629 6323 7790 9160
1889 3227 4343 6301 7413 8574	1209 2925 4549 6563 8087 9070	1020 2360 4293 5790 7982 9213	1514 2976 4699 6348 7847 9233
2114 3240 4350 6402 7492 8605	1248 3004 4995 6586 8160 9040	1071 2374 4322 6076 8020 9283	1678 3056 4706 6637 7927 9240
THANGAM VAIRAM GAME THURSDAY		NALLANERAM MANI GAME THURSDAY	
DrawDate on:01/02/24		DrawDate on:01/02/24	
DAY - THANGAM SERIES Dr No:224	DAY - VAIRAM SERIES Dr No:83	DAY - NALLANERAM SERIES Dr No:224	DAY - MANI SERIES Dr No:83
1st Prize Rs.100000/- 155283	1st Prize Rs.50000/- 742259	1st Prize Rs.50000/- 822272	1st Prize Rs.50000/- 644453
2nd Prize Rs.7000/- 48270	2nd Prize Rs.7000/- 45669	2nd Prize Rs.7000/- 45861	2nd Prize Rs.7000/- 27349
3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-
02919 09387 35833 43845 58275	00614 09440 09406 20726 22351	00413 22953 6356 69601 71711	04907 12677 33485 36402 37036
59448 68537 68551 77664 86360	26055 50564 54485 70645 90450	74654 75798 80222 81025 95111	70999 72225 87789 92569 97175
4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-
2123 2346 3657 3804 3922 4698 4782	0175 0421 0530 0566 1859 5708 6132	0698 1622 1905 2146 2967 6559 7873	1760 3350 3394 4509 7470 7741 7819
7166 8613 9335	7555 7595 871	7916 8125 8694	8362 8882 9504
5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-
0444 1013 1399 2074 3220 4136 4915	0205 0876 3204 3235 3742 4660 5520	1382 1408 2853 3142 4122 5368 6970	0091 0874 2437 3330 3376 4289 4387
7170 7813 9890	7225 8001 8371	8548 8598 893	4917 8859 927
6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-
0059 1991 3345 4043 5706 7085 8885	0030 1628 3098 4181 5835 6824 8991	0016 1811 3206 4688 5955 7456 8877	0127 1360 3131 4227 5700 7050 9153
0175 2121 3406 4493 5722 7359 8898	0402 1662 3102 4195 5846 6893 9006	0068 1598 3284 4734 5999 7582 8908	0138 1449 3232 4269 5811 7144 9214
0363 2145 3473 4512 5781 7480 9304	0072 1670 3136 4427 5986 6999 9255	0093 2035 3450 4964 6042 7599 8934	0130 1701 3131 4314 5846 7398 9268
0496 2153 3479 4517 5817 7502 9326	0177 1794 3210 4453 6032 7104 9266	0288 2121 3478 4917 6407 7637 9046	0237 1741 3322 4509 5909 7528 9295
0638 2273 3557 4484 5647 7528 9380	0258 1876 3299 4726 6137 7227 9287	0317 2357 3518 5113 6503 7726 9164	0264 1782 3366 4526 5964 7603 9425
0670 2319 3509 4688 5882 7654 9572	0495 1919 3479 4793 6150 7327 9631	0511 2364 3525 5160 6521 7790 9354	0400 1880 3372 4588 6135 7618 9444
0732 2341 3619 4784 5911 7693 9686	0757 2020 3609 4838 6170 7705 9656	0718 2576 3584 5488 6719 7849 9365	0528 2135 3458 4644 6422 8703 9465
1017 2401 3666 4785 6238 7802 9371	0860 2285 3656 5048 6229 7763 9657	0780 2577 3673 5476 6759 7890 9395	0546 2313 3486 4800 6459 8379 9693
1252 2453 3674 4914 6479 7801 9846	0998 2348 3736 5072 6234 8035 9903	0979 2582 3859 5488 6825 8004 9779	0748 2565 3493 4878 6469 8402 9799
1393 2815 3817 5049 6551 8089 9991	1042 2404 3770 5128 6281 8157 9974	1323 2633 3744 5575 6892 8099 9924	0789 2669 3639 5104 6516 8568 9808
1397 2871 3933 5076 6609 8221	1049 2425 3877 5357 6327 8223	1373 2643 3643 5597 6977 8379	0883 2716 3808 5105 6580 8690
1538 2986 4153 5300 6733 8424	1139 2464 3919 5658 6363 8600	1525 2864 3952 5601 7006 8434	0932 2945 3838 5272 6604 8746
1543 3135 4315 5301 6737 8459	1414 2608 3904 5698 6402 8837	1572 2990 4060 5708 7184 8572	0958 3007 4100 5322 6644 8898
1574 3262 4347 5480 6750 8787	1515 2682 3981 5765 6748 8872	1644 2992 4136 5747 7208 8582	0990 3042 4142 5333 6959 9373
1857 3288 4374 5513 6915 8804	1512 2688 4091 5808 6796 8973	1660 3146 4641 5938 7235 8695	1272 3126 4175 5681 7030 9058
KOMARAN VISHNU FIRE THURSDAY		SWARNALAKSHI LION SILVER THURSDAY	
DrawDate on:01/02/24		DrawDate on:01/02/24	
DAY - KOMARAN SERIES Dr No:224	DAY - VISHNU SERIES Dr No:224	SWARNALAKSHI SERIES Dr No:224	DAY - LION SERIES Dr No:83
1st Prize Rs.50000/- 433641	1st Prize Rs.50000/- 938358	1st Prize Rs.50000/- 532969	1st Prize Rs.50000/- 929942
2nd Prize Rs.7000/- 24166	2nd Prize Rs.7000/- 63297	2nd Prize Rs.7000/- 54715	2nd Prize Rs.7000/- 64970
3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-	3rd Prize Rs.3500/-
02245 05255 11134 24755 25041	08981 11752 20152 20382 63356	19321 21572 32324 48380 65402	18964 21919 31253 42186 53663
39470 57077 75621 84807 87729	73069 87227 89849 94543 95351	65760 76985 87174 96653 98895	84434 75129 86319 92720 97846
4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-	4th Prize Rs.200/-
0311 0651 1425 1838 2638 4872 6298	1593 2092 2290 4589 4712 5257 6201	0236 0638 0831 3632 4235 5164 5265	1068 2851 3339 4154 6321 6671 6947
6465 7226 7682	6351 8359 8702	5338 6166 6729	7378 9179 9415
5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-	5th Prize Rs.100/-
0320 2140 2400 2614 3073 3333 6769	0129 1423 1790 2864 5599 6824 7053	1149 1583 2162 3813 4745 4864 6095	1801 3755 3819 4697 5116 5175 5892
7797 7848 7934	7107 8290 9747	7658 7769 8523	6310 6612 6695
6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-	6th Prize Rs.50/-
0096 1561 3518 5032 6217 7166 8679	0102 1260 3355 4896 5648 7674 8835	0213 1615 2737 3749 5456 7162 8831	0208 2076 3296 5414 6528 7913 9424
0192 1569 3073 5080 6374 7169 8776	0117 1486 3532 4905 5665 7711 8940	0400 1636 2775 3750 5475 7255 9132	0605 2118 3413 5471 6561 7945 9490
0207 1650 3742 5127 6379 7213 8800	0127 1673 3705 4944 5804 7800 9284	0430 1651 2876 3799 5637 7394 9354	0860 2250 3422 5539 6705 7949 9639
0209 1713 3823 5287 6382 7288 8863	0239 1771 3762 4956 5927 7821 9298	0596 1738 3060 3857 5766 7590 9428	0941 2359 3457 5658 6738 7968 9639
0386 1890 3964 5032 6463 7339 8863	0267 1874 3780 4992 5949 7927 9314	0649 1785 3097 4105 6003 7596 9609	0964 2343 4181 5696 6805 7996 9677
0404 1926 4017 5476 6485 7348 8983	0293 1923 3791 5044 6166 8043 9454	0662 1848 3288 4135 5030 7796 9853	1147 2439 4372 5907 7060 8006 9716
0552 2039 4210 5643 6496 7433 9061	0339 1971 4164 5076 6281 8227 9481	0683 2049 3296 4140 6037 7835 9094	1247 2611 4505 5946 7241 8073 9817
0646 2252 4224 5171 6559 7690 9367	0350 2078 4397 5078 6350 8282 9799	0791 2171 3398 4627 6272 8176 9935	1277 2678 4508 5977 7294 8344 9856
0674 2254 4286 5718 6593 7776 9890	0404 2128 4552 5211 6391 8309 9936	0839 2172 3401 4807 6324 8243 9947	1465 2726 4564 6039 7318 8601 9929
0789 2825 3846 5740 6683 7961 9987	0500 2249 4605 5212 6488 8356 9986	0892 2315 3459 4399 6325 8456 9965	1664 2752 4596 6131 7510 8609 9988
0950 2959 4490 5770 6716 7198	0607 3056 4615 5305 6701 8471	1026 2336 3554 4995 6447 8461	1757 2801 4702 6185 7650 8716
0988 3195 4614 5788 6746 8149	0841 3092 4640 5337 7209 8515	1258 2558 3575 5011 6746 8577	1822 2859 4978 6198 7652 8738
1030 3312 4767 5867 6788 8216	0881 3133 4675 5344 7306 8358	1408 2575 3692 5081 6789 8580	1835 2862 5011 6253 7724 8920
1064 3703 4953 5923 6866 8309	0984 3188 4769 5583 7330 8681	1420 2591 3706 5138 6809 8615	1965 2929 5339 6414 7839 8958
1525 3376 4992 6174 6941 8337	1166 3351 4787 5610 7333 8718	1564 2708 3732 5352 6927 8727	2053 3010 5314 6422 7882 9286

రీజనల్ లింగ్‌రోడ్ దక్షిణ భాగంతోనైనా స్పీడెక్కుతుందా?

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: రీజనల్ రింగ్ రోడ్ ఉత్తర భాగం వసలు ఒక అడుగు ముందుకు రెండు అడుగులు వెనక్కి అన్నట్లు కొనసాగుతున్నాయి. మరోవైపు తెలంగాణ అలీఆండ్ టి మంత్రి కొనుబీరెడ్డి వెంకటరెడ్డి దక్షిణ భాగం రీజనల్ రింగ్ రోడ్డు కోసం సముగ్ర సమాచారంతో గురువారం కేంద్ర మంత్రి లోక్ జాతీయ రహదారులల మంత్రి నితీష్ గద్కారితో ఢిల్లీలో సమావేశమైనారు. రాష్ట్రంలో పెండింగ్‌లో ఉన్న జాతీయ రహదారుల అవ్వగ్రేడేషన్ గురించి ఆయన మంత్రికి వివరిస్తున్నారు., ఢిల్లీలో కేంద్ర మంత్రి నివాసంలో సుమారు నాలుగున్నర గంటలు తెలంగాణ రోడ్డుభవనాలశాఖమంత్రి సమావేశమైనారు. రీజనల్ రింగ్ రోడ్ ఉత్తరభాగం వైపు భూసేకరణకోసం రూ.2600కోట్లు రాష్ట్రప్రభుత్వం నిధులు మంజూరు చేయకపోవడంతో కనీసం జాతీయ రహదారి నెంబర్ కూడా కేటాయించలేదు. లోక్‌సభ ఎన్నికల పెడవ్యూల్ ప్రకటిస్తే రీజనల్ రింగ్ రోడ్డు నిర్మాణ ప్రాజెక్టుకు మరో ఆయనలలు జాప్యం జరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి.తెలంగాణ అభివృద్ధికి ఎంతో కీలకమైన రీజనల్ రింగ్ రోడ్ నిర్మాణం వసలు నత్తలతో పోటీ పడుతున్నట్లుగా

మారింది.ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం రీజనల్ రింగ్‌రోడ్‌కు నిధులు కేటాయించు జరిగినా 61రోజుల్లో ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసిపోతుండటంతో వాటిని ఖర్చుచేసే విషయంలో అనిశ్చితి నెలకొంది. కేంద్ర,రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం, వివాదాలు కారణంగా

పరిస్థితి దాపురించింది.లోకసభ ఎన్నికలు జరుగుతుండటంతో ఈ ఏడాది ఓటానకొంటే బడ్జెట్ కేంద్రంలో ఉంది.కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పాటై బడ్జెట్ సమావేశాలు జరిపే వరకు రీజనల్ రింగ్ రోడ్డు కాగితాలకు మాత్రమే పరిమితం అయ్యే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

జాతీయ రహదారి నెంబర్ కేటాయించకుండా కీలకమైన ఈ పనిని వక్కన బెట్టింది.ఆరీఆండ్ ప్రాజెక్టుకు భూసేకరణకోసం రాష్ట్రం తనవంతు నగం వాటాను 2600 కోట్లరూపాయలు ఇవ్వాలని తాత్కాలిక అంచనాలకు అనుగుణంగా జాతీయ రహదారుల సంస్థ రాష్ట్రప్రభుత్వంకు

దీనితో నిధులు చేతిలో లేకుండా భూసేకరణకు ఆ వార్డులు పాసిచేయడం సరికాదని సాంకేతిక ఇ బ్బం దులు అనేకం తలెత్తే అవకాశాలు ఉంటాయి ని కేంద్రం రీజనల్‌రింగ్‌రోడ్‌ను వక్కన నెట్టేసింది. **పర్యావరణ అనుమతులకు దరఖాస్తు చేసుకోలేని దుస్థితి** రహదారుల విస్తరణ వల్ల పర్యావరణ విధ్వంసం జరగడం సర్వసాధారణం .జాతీయ రహదారుల నిర్మాణంకు పర్యావరణ అనుమతులు కీలకం. భారతమాట పరియోజన -1లో కేంద్రం రీజనల్‌రింగ్ రోడ్డు ఉత్తర దిశను చేర్చింది. ఆలైన్‌మెంట్ అనుమతులు రావడంతో ఎన్‌హెచ్‌ఎఐ అధికారులు నంగారెడ్డి, మెదక్, సిద్దిపేట, యాదాద్రి జిల్లాలో ప్రజాసదస్సులు నిర్వహించినారు. రైతులు పట్టిక హియరింగ్ సందర్భంగా అనేక అభ్యంతరాలు పెట్టినా వాటిని పూర్తి చేశారు. పర్యావరణ అనుమతులకోసం కేంద్రం దరఖాస్తు చేసేందుకు ఏర్పాటు చేశారు.కానీ నిధుల కొరత ఉండటంతో జాతీయ రహదారిగా గుర్తించి కొత్త నెంబర్ కేటాయించలేక పోతున్నది దీనితో ఇక పర్యావరణ అనుమతుల కోసం దరఖాస్తు చేసుకోని దుస్థితి నెలకొంది

అరెస్టును సవాలు చేస్తూ సుప్రీంకోర్టును

ఆశ్రయించిన సోరెన్
రాంబీ, ఫిబ్రవరి 1: భూ కుంభకోణానికి సంబంధించిన మసీదాందరింగ్ కేసులో రూపొందే మాజీ ముఖ్యమంత్రి హేమంత్ సోరెన్ సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు. తన అరెస్టును సవాలు చేస్తూ గురువారం ఆయన పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. శుక్రవారం కోర్టు విచారణ జరపనుంది. అరెస్టుకు ముందు రాష్ట్ర ప్రజలు, పార్టీ నేతలను ఉద్దేశించి సోరెన్ ఓ విడియోను రికార్డు చేశారు. బుధవారం రికార్డు చేసిన ఆ విడియో తాజాగా వెలుగులోకి వచ్చింది. 'ఇడి వన్ను అరెస్టు చేయడం ఖాయంగా కనిపిస్తోంది. దానికి నేనేమీ బాధపడడం లేదు. ఎందుకంటే నేను శిబిరసోరెన్ కుమారుడిని. రోజంతా ప్రశ్నించిన తర్వాత నాకు సంబంధం లేని కేసులో అధికారులు అరెస్టు చేయాలని నిర్ణయానికి వచ్చారు వారు ఎలాంటి ఆధారాలను గుర్తించలేదు. ఢిల్లీలోని నివాసంలో సోదాలు నిర్వహించి నా ప్రతిష్ఠను దెబ్బతీసేందుకు యత్నించారు. పేదలు, అధివాసీలు, దళితులు, అమాయక ప్రజలపై అరాచకాలకు పాల్పడే వారిపై ఇప్పుడు సరికొత్త పోరాటం చేయాలి' ఉంటే' అని సోరెన్ ఆ విడియోలో అన్నారు. **తరుణ్ జోషికి రామగుండం సీపీగా అదనపు బాధ్యతలు** **ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1:** మల్లీ జోన్ వన్ ఐజీ తరుణ్ జోషికి రామగుండం పోలీస్ కమిషనర్‌గా అదనపు బాధ్యతలు అప్పగిస్తూ రాష్ట్ర డిజిపి రవి గుప్త గురువారం ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. రామగుండం సీపీగా పనిచేస్తున్న రెమా రాజేశ్వరని అత్యవసరంగా రిలీఫ్ ఆయి తరుణ్ జోషికి బాధ్యతలు అప్పగించాలని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. రెమా రాజేశ్వరని పువెన్ సేస్థీ డివిజిగా బాధ్యతలు స్వీకరించాలని ఆదేశించారు.

ప్రజలను వేధిస్తే... వేటే

అధికారులను హెచ్చరించిన సిఎం రేవంత్‌రెడ్డి
మహబూబ్‌నగర్‌లో అతి చేసిన విద్యుత్ అధికారులపై చర్యలు

డిస్కం డైరెక్టర్‌కు ఉద్వాసన.. ఎన్‌ఇజిఎ బదలీ వేట
ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1: ప్రజలను ఇబ్బంది పెట్టే... ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు తెచ్చేలా ప్రవర్తించే అధికారులపై కఠినంగా ఉంటామని ముఖ్యమంత్రి ఎ.రేవంత్‌రెడ్డి హెచ్చరించారు. ప్రభుత్వ అనుమతి లేకుండా అధికారులు తమకు తోచినట్లుగా సొంత నిర్ణయాలు తీసుకుంటే సహించేది లేదని ఆన్వారు. ఇటీవల మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో రైతులకు సంబంధించిన వ్యవసాయ కనెక్షన్లపై తనిఖీలు చేయటంపై సిఎం ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. గురువారం సచివాలయంలో ప్రజాపాలన దరఖాస్తుల సమీక్ష జరుగుతుండగా ఈ అంశం చర్చకు వచ్చింది. రైతుల వ్యవసాయ కనెక్షన్లపై సర్వే చేయాలని చెప్పిందెవరో? తనిఖీ చేయాలని ఆర్డర్లు ఇచ్చింది ఎవరో? అని సమీక్షలో ఉన్న ట్రాన్స్‌కో సిఎండి రిజ్యని ముఖ్యమంత్రి ప్రశ్నించారు. బాధ్యులైన అధికారులపై చర్యలు తీసుకున్నారా లేదా అని ఆరా తీశారు.

పత్రికావంతులైన బ్యూరోక్రాట్స్ ఆఫ్ ఇండియా జాబితాలో తెలంగాణకు చెందిన ముగ్గురు మహిళా అధికారులు

జాబితాలో స్థితాసనబర్హాల్, ఆప్రూపాలి, పవేలూసత్తతి
హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: సవాళ్లను ఎదుర్కొని దేశంలో జ్ఞాసేవకు అంకితమైన మహిళా ఐఎస్, ఐపీఎస్‌లతో కూడిన జాబితాలో తెలంగాణ అధికారిణులు చోటుసాధించారు. గురువారం బ్యూరోక్రాట్స్ ఆఫ్ ఇండియా విడుదల చేసిన జాబితాలో స్థితాసనబర్హాల్, ఆప్రూపాలికాటా, పవేలూ సత్తతి బోటు సాధించారు. మహిళా ఐఎస్, ఐపీఎస్‌లలో స్ఫూర్తిని, జోసేను నింపేందుకు విమెన్ కాటలిస్ట్స్ 2023 ఆద్యర్శంలో టాప్ విమెన్ ఫర్పార్మర్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ బ్యూరోక్రేసీ పేరుతో మూడో జాబితాను విడుదల చేశారు. ఈ జాబితాలో సానుకూల మార్పును సాధించడంలో గణనీయమైన పురోగతిని సాధించిన మహిళా అధికారులు అంటూ తెలంగాణనుంచి ఈ ముగ్గురగరు అధికారుల పేర్లను పేర్కొన్నారు. తమకు ఈ జాబితాలో చోటు దక్కడంవల్ల ఆనందం వ్యక్తం చేస్తూ స్థితాసనబర్హాల్ టీఎఫ్డీలో పోస్టు చేశారు. 2023లో ప్రజాసేవలో గణనీయమైన పురోగతి సాధించిన మహిళా అధికారులు వీరే అంటూ టీఎఫ్ చేశారు.

పెరిగిన వ్యయాలు.. తరుగుతున్న రాబడులు

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆదాయం గణనీయంగా పెరిగినప్పటికీ వ్యయాలు అంతేస్థాయిలో పెరిగాయని కార్గ(కంప్రైలర్ ఇండి ఆడిటర్ జనరల్) వెల్లడించింది. చివరి శ్రైమాసానికి చేరిన తరుణంలో డిసెంబర్ నాటికి 57శాతంపైగా ఆదాయం సమీకరించుకున్నది. ప్రస్తుత ఆర్థిక ఏడాది బడ్జెట్‌లో రూ. 2,16,566 కోట్ల రెవెన్యూ రాబడి అంచనాలో డిసెంబర్ వివరికి రూ. రూ. 1,25,002కోట్లకు చేరింది. ప్రస్తుత ఆర్థిక ఏడాది

ఉన్న మిగిలిన మూడు నెలలపై ఆంధోన నెలకొంటోంది. పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే భారీ లోటు తప్పకపోవచ్చని ఆర్థిక నిపుణులు అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. **లోటు ఖాయమనే సంతకాలు..** రాష్ట్ర ఆదాయం, వ్యయాలు అంతే స్థాయిలో కొనసాగుతున్నాయి. చివరి బ్రమాసికంలో మరో రూ. 90వేల కోట్ల వన్నుల ఆదాయం గగనమేసిన అర్థమవుతోంది. దీంతో భారీ లోటు ఖాయమనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. తాజా

ఆర్థిక సంవత్సరంలో వన్నుల ఆదాయం అత్యధికంగా ఆగష్టులో రూ, 12,729కోట్లు ఖజానాకు చేరగా, డిసెంబర్లకు రూ. 12,609కోట్లుగా నమోదైంది. **పన్నేతర ఆదాయాలు 89 శాతానికి..** పన్నేతర రాబడి రూ. 20,331కోట్లుగా డిసెంబర్ చివరి నాటికి ఖజానాకు చేరింది. పన్నేతర రాబడుల అంచనాలు రూ. 22808కోట్లలో రూ. 20,331కోట్లకు లక్ష్యం చేరింది. అంటే పన్నేతర ఆదాయాలు మాత్రమే 89శాతంగా చేరడం గమనార్హం. కేంద్రం నుంచి వచ్చిన గ్రాంట్లు రూ. 41,259కోట్లు అంచనా వేయగా కేవలం రూ. 4978కోట్లు మాత్రమే కేంద్రం విడుదల చేసింది. ఇది కేవలం 12శాతం మాత్రమే కావడం గమనార్హం.

సలహాదారులపై ఖర్చు రూ. 680 కోట్లు

వైఎస్సార్ పాలనలో ప్రజాధిపం సలహాదారుల పాలు : నాదెండ్ల అమరావతి, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త ప్రతినిధి: వైసిపి ప్రభుత్వం సలహాదారులకు పెట్టిన ఖర్చు అక్షరాలా రూ.690 కోట్లు అని, ఇందులో ప్రధాన సలహాదారు నజ్జుల రామకృష్ణారెడ్డి కోసం పెట్టిన ఖర్చు రూ.140 కోట్లు జనసేన పిఎస్ వైర్లస్ నాదెండ్ల మనోహర్ వెల్లడించారు. ఇంత భారీగా ప్రజాధనాన్ని వెచ్చించి ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రభుత్వ సలహాదారులు ఈ ప్రభుత్వానికి ఇచ్చిన సలహాలు ఎంతో? ఆ సలహాలు వల్ల తీసుకున్న నిర్ణయాలు, వాటి వల్ల అందిన అభివృద్ధి ఫలాలు, అసలు ఎవరికి ఎంత మొత్తం ఖర్చు చేశారో ప్రభుత్వం శాసన సభ సమావేశాల్లో సమూహం వెచ్చాలని మనోహర్ డిమాండ్ చేశారు. సుమారుగా 89 మంది సలహాదారులు ఉన్నారని, ఈసీఎంకు తన ప్రభుత్వంలో సలహాదారులు ఎంత మంది ఉన్నారో , వారి పేర్లెవరితో సిఎంకు కూడ తెలియదన్నారు. అసలు ఈ సలహాదారుల వివరాలను ప్రభుత్వం అత్యంత రహస్యనయంగా ఎందుకు ఉంచుతుందో కూడ బయటపెట్టాలని ఆయన కోరారు. గురువారం ఇక్కడి పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో మనోహర్ మీడియాతో మాట్లాడారు. ఇబ్బది ముబ్బడిగా, ఏ అర్థత లేకున్నా, వైకాపా ప్రభుత్వం నియమించిన సలహాదారుల విషయంలో ప్రభుత్వం మొదట్లోనే కేసును ఎదుర్కొందని అన్నారు. సలహాదారుల సంఖ్య చూసి జిల్లా కలెక్టర్లకు కూడా సలహాదారులను నియమిస్తారేమో అని గౌరవహాళిడ్లు ఆశ్చర్యచూపిన మనోహర్ గుర్తుచేశారు.. సలహాదారులు కూడ ప్రజాసేవకు నియమితులైనవారే అని, అంతా తగిన అర్హతలు ఉన్నవారినే నియమించామని కూడ ప్రభుత్వం తెలియజేసిందన్నారు. **సలహాలతో తీసుకొచ్చిన పాలసీలు ఏమిటి?** సలహాదారులు సైతం సిఎంను, ప్రభుత్వ అధికారులను కలవలేని దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉందన్నారు. దీంతోనే వైకాపా నియమించిన సలహాదారుల్లో కొందరు రాజీదపలేని వ్యక్తులు ఉన్నారని, వారు రాజీనామా చేసి వెళ్లిపోయారని తెలిపారు. సుభాషిగార్, రామచంద్రమ్మార్, జుల్పిన పండివారు ఈ ప్రభుత్వం తమ సలహాలు ఎవరూ వినేవారే లేరని తెలుసుకుని వెళ్లిపోయారని అన్నారు. ఆయితే వైకాపా ప్రభుత్వంలో 'తమ' అనుకున్న వారి కోసం వేతనాలు, వారి ఖర్చులు, ఇతర సిబ్బంది ఖర్చుల కోసం రూ.680 కోట్లు వెచ్చించారని అన్నారు.

దేశంలో కరోనా తాజా కేసులు - 160

మరొకరు మృతి
ప్రభాతవార్త ప్రధాన ప్రతినిధి, హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1: భారత్‌లో కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి కొనసాగుతోంది.గడివిన 24 గంటల్లో దేశవ్యాప్తంగా 160 కేసులు నమోదయ్యాయి. కరోనా కారణంగా ఒక్కరు మృతి. దేశంలో కరోనా బారిన పడిన మొత్తం బాధితుల సంఖ్య 4,50,25,605కు చేరిందని కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ వెల్లడించింది.మొత్తం బాధితుల్లో ఇప్పటి వరకు 4,44,90,819 మంది కోలుకోగా 1338 మంది దేశంలోని వివిధ ఆసుపత్రుల్లో చికిత్స పొందుతున్నారు. ఇప్పటి వరకు దేశంలో కరోనా కారణంగా మృతి చెందినవారి సంఖ్య 5,33,448కు చేరినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.ప్రస్తుతం దేశంలో కరోనా వైరస్ బారినపడి కోలుకుంటున్న వారి(రికవరీ రేటు) 98.81 శాతంగా ఉంది. దేశంలో కరోనా కారణంగా మరణాల రేటు 1.18 శాతంగా ఉంది. మహారాష్ట్రలో కరోనా పాజిటివ్ కేసుల సంఖ్య 81,75,171 కి చేరగా,80,26,371 మంది వరకు కోలుకున్నారు.1,48,584 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు.కేరళలో కరోనా పాజిటివ్ కేసుల సంఖ్య 69,17,495కి చేరింది.అందులో 68,45,332 మంది కోలు కున్నారు.72,099మంది మరణించారు.

నిర్మలమ్మ పద్దుపై పెదవి విరుపు!

పార్లమంటలో ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ తాత్కాలిక బడ్జెట్ మాత్రమే కావడంతో వడ్డగా ఎవ్వరూ ఆశలు పెంచుకోలేదు. నాలుగునెలల కాలం తర్వాత మళ్ళీ కొత్తప్రభుత్వం సమగ్ర బడ్జెట్ను రూపకల్పన జరిగి అవకాశం ఉండటంతో ఆదిగానే అన్ని వర్గాలూ ఆలోచించాయి. 47.65 లక్షలకోట్లతోప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లో కొత్త తాయిలాలు ఎక్కడా కనిపించలేదు. అయితే కేటాయింపులు మాత్రం ఘనంగానే కనిపిస్తున్నాయి. అత్యవసరమైన కీలక శాఖలకు సంక్షేమ పథకాలకు ఎక్కడా అంతరాయం లేకుండా మాత్రం చూసుకున్న ఆర్థిక మంత్రి ఈసారి బడ్జెట్లో పిఎం కిసాన్సేధిని పెంచుతారని అందరూ అంచించారు అదేమీ కనిపించకపోవడం పట్ల రైతాంగం కొంత నిరాశకు లోనయింది. రైతు సంక్షేమానికి 1.27 లక్షలకోట్లు కేటాయించారు. రసాయనాలు ఎరువులకు 1.68 లక్షలకోట్లు కేటాయించులు జరిగాయి. ఇక సామాన్య మధ్యతరగతి ప్రజలు ఎక్కువగా ఆశించే ప్రజాపంపిణీ, ఆహార విభాగానికి మాత్రం 2.13 లక్షలకోట్లు కేటాయించులు జరిపారు. సహజంగానే కోట్లను మూలధన వ్యయం కింద కేటాయించారు. ఇక ఎగుమతులు, దిగుమతులపై ఇచ్చే ప్రోత్సాహాలకు పట్ల ప్రస్తావన రాలేదు. రవాణాసంస్థలకు ఇచ్చే ప్రాధాన్యత కొత్తగా రెండుకోట్లు ఇళ్ల నిర్మాణం చేసామని, ఈ ఏడాది కూడా పిఎం ఆవాస్ యోజన కింద రెండుకోట్లు ఇళ్ల నిర్మాణంజరుగుతుందని ప్రకటించారు. సామాన్య మధ్యతరగతి ప్రజలకోసమే ఈసారి హోసానిని స్కేమ్ కేటాయింపులు పెరిగాయి. కొత్త గృహపథకం కూడా ప్రకటించారు. కోటి ఇళ్లకు రూఫ్ టాప్ సోలార్పవనను ప్రకటించడంతో పాటు కొత్తగా రెండుకోట్ల ఇళ్లనిర్మాణం చేపడతామని ప్రకటించారు. మూడు కోట్ల ఇళ్లనిర్మాణ లక్ష్యం ఉందని, కోటి ఇళ్లకు 300 యూనిట్ల ఉచిత విద్యుత్తుకూడా అందించాలని చెప్పిన నిర్మలమ్మ తన ప్రసంగంలో దిగువస్థాయి వర్గాలను సంతృప్తిపరచాలని ప్రయత్నించారు. వర్తమాక రంగానికిమాత్రం బడ్జెట్లో ప్రాధాన్యత పెరుగుతోంది. యువబీసీప్రాచిందించిన ఆయావ్యక్తి రామమందిరం నుంచి లక్షద్వీపే ఇతరత్రా కీలక ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేయడంతోపాటు ఈశాన్య వర్తమాకరంగాన్ని వృద్ధిచేయాలన్న లక్ష్యం కనిపిస్తోంది. ఇక పెట్టుబడులప్రోత్సాహాలకు సంబంధించి ప్రత్యేకప్రస్తావనలు లేకపోయినా గత ఏడాది బడ్జెట్లో ఉన్న కేటాయింపులు యధావిధిగానే కొనసాగుతాయన్న ఆశలతో కార్పొరేట్లరంగం ఉంది.మొత్తంగాచూస్తే కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి ప్రకటించిన ఓటాన్ ఆలోచన బడ్జెట్ ఎన్నికలకు ముందుప్రవేశపెట్టే తాత్కాలిక బడ్జెట్గానే నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. సరకు రవాణాకు

ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా వివిధ విభాగాలకు ప్రత్యేకకారిత్యాన్ని ఏర్పాటు చేయడంద్వారా రవాణా రంగాన్ని మరింత వృద్ధిచేయ వచ్చన్న భావనతో మూడు కారిత్యాన్ని పనిచేస్తాయని అంచనా. వీటిలో పారిశ్రామిక రంగం, ఓడరేవుల కనెక్టివిటీ, హైట్రాన్సిక్ డెన్నటీ కారిడార్లను ఏర్పాటు చేయాలనినిర్ణయించారు. అంతేకాకుండా 40 వేలవరకూ ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న సాధారణ బోగ్ లను వందే భారత్ స్కాం బోగ్లకు తీసుకు రావాలని నిర్ణయించి నట్లు కేంద్ర బడ్జెట్ స్పష్టంచేస్తోంది. అన్నింటికంటే ఆరోగ్యరంగానికి సముచిత ప్రాధాన్యం లభించింది. కొత్తగా సర్క్యల్ క్యాన్సర్ వ్యాక్సినేషన్ చేయడంతో పాటు మరిన్ని వైద్యకళాశాలలను కూడా ఏర్పాటుచేయాలని నిర్ణయించారు. అంతేకాకుండా సామాన్యనికీసైతం కార్పొరేట్ వైద్యం అందుబాటులో ఉండాలని ప్రవేశపెట్టిన ఆయుష్మాన్భారత్కు 7500 కోట్లు కేటాయించడం పట్ల కొంత హర్షం వ్యక్తం అవుతోంది. 9-14 ఏళ్ల బాలిలే ఎక్కువగా గర్భాశయ ముఖద్వార క్యాన్సర్ బారిన పడుతున్నారన్న సర్వేలకు అనుగుణంగా ఈసారి ఆదనపు నిధులు కేటాయించారు. పిల్లల్లో రోగనిరోధకశక్తిని పెంచేందుకు తెచ్చిన యువినో ప్లాటఫామను దేశవ్యాప్తంగా చేయాలని నిర్ణయించింది. టెక్నాలజీతోపాటు కొత్త ఆవిష్కరణలు, పరిశోధనలకు లక్షకోట్ల నిధులు కేటాయించులు జరిపారు. మిషన్ టెక్కింద కళరంగం పరిశ్రమలకు 50 ఏళ్లపాటు వడ్డీలేని రుణాలను అందుస్తారు. గత ఏడాది రెండుకోట్ల ఇళ్ల నిర్మాణం చేసామని, ఈ ఏడాది కూడా పిఎం ఆవాస్ యోజన కింద రెండుకోట్లు ఇళ్ల నిర్మాణంజరుగుతుందని ప్రకటించారు. సామాన్య మధ్యతరగతి ప్రజలకోసమే ఈసారి హోసానిని స్కేమ్ కేటాయింపులు పెరిగాయి. కొత్త గృహపథకం కూడా ప్రకటించారు. కోటి ఇళ్లకు రూఫ్ టాప్ సోలార్పవనను ప్రకటించడంతో పాటు కొత్తగా రెండుకోట్ల ఇళ్లనిర్మాణం చేపడతామని ప్రకటించారు. మూడు కోట్ల ఇళ్లనిర్మాణ లక్ష్యం ఉందని, కోటి ఇళ్లకు 300 యూనిట్ల ఉచిత విద్యుత్తుకూడా అందించాలని చెప్పిన నిర్మలమ్మ తన ప్రసంగంలో దిగువస్థాయి వర్గాలను సంతృప్తిపరచాలని ప్రయత్నించారు. వర్తమాక రంగానికిమాత్రం బడ్జెట్లో ప్రాధాన్యత పెరుగుతోంది. యువబీసీప్రాచిందించిన ఆయావ్యక్తి రామమందిరం నుంచి లక్షద్వీపే ఇతరత్రా కీలక ప్రాంతాలను అభివృద్ధిచేయడంతోపాటు ఈశాన్య వర్తమాకరంగాన్ని వృద్ధిచేయాలన్న లక్ష్యం కనిపిస్తోంది. ఇక పెట్టుబడులప్రోత్సాహాలకు సంబంధించి ప్రత్యేకప్రస్తావనలు లేకపోయినా గత ఏడాది బడ్జెట్లో ఉన్న కేటాయింపులు యధావిధిగానే కొనసాగుతాయన్న ఆశలతో కార్పొరేట్లరంగం ఉంది.మొత్తంగాచూస్తే కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి ప్రకటించిన ఓటాన్ ఆలోచన బడ్జెట్ ఎన్నికలకు ముందుప్రవేశపెట్టే తాత్కాలిక బడ్జెట్గానే నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. సరకు రవాణాకు

తెలివిగల వ్యక్తికి తప్పనిసరిగా ఎల్లప్పుడూ ఉండే లక్షణం ప్రతి విషయాన్ని తెలుసుకోవాలనే ఆశ్చర్య.

శామ్యుల్ జాన్సన్

జీవితం అంటే ఒక సమస్య నుంచి మరొక సమస్యకు ప్రయాణం మాత్రమే. ఏ సమస్యకూ లేని జీవితం ఉండదు.

జాల్మూలే

ప్రజావాక్కు

దుర్మత్యభావాలకు దూరంగా..

పెరుగుతున్న అసమానతలు

స్వాగ్రహోష్ఠ ద్వారా పిల్లలు వయసుకు తగిన విషయాలను తెలుసుకుంటున్నారు. పరిచయాలను పెంచుకుంటున్నారు.దీంతో వచ్చుపై దెబ్బతింటున్నాయి. ఏకాగ్రత కోల్పోతున్న పిల్లలు అక్షిణి, గందరగోళానికి గురై తల్లిదండ్రులకు సమస్యగా మారుతున్నారు. ఫీజులు వసూలు, మార్పుల సాధన తమ బాధ్యతగా పాఠశాలలు, కళాశాలలు వ్యవహరిస్తున్నాయి.మనోవైఖ్యానికే నిపుణులతో ప్రత్యేక తరగతులు ఏర్పాటు చేయాలి. ఇంటా బయటా పాఠశాలల్లో నిరంతరం కనిపేయవలసిందే.

నోటిఫికేషన్లు విడుదల చేయాలి

గత ప్రభుత్వం జారీచేసిన 5089 టీవీ పోస్టులకు భాగంగా ఉన్న మిగతా 15వేల పోస్టులు జత చేసి 20 వేల టీవీ పోస్టులకు మోగ టీయ్యన్లు అనుబంధ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసి పెద్దపల్లి ఇన్స్టిట్యూట్, లక్షదాని మంది అభ్యర్థులకు గత ఏడు సంవత్సరాలూ టీవీ పోస్టుల భర్తీ కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. కొత్త ప్రభుత్వం త్వరగా చర్యలు తీసుకొని లోక్సభ ఎన్నికల కోడే వచ్చేలోపే టీ.య్యన్లు అనుబంధ నోటిఫికేషన్ జారీ చేయాలి. ఇప్పటికే 1.77 లక్షల మంది అభ్యర్థులు దరఖాస్తు చేశారు. అనుబంధ నోటిఫికేషన్ జారీ చేసినగతంలో అభ్యర్థులచేయని అభ్యర్థులకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ప్రభుత్వం టీవీపదబలీలు ప్రమాదవస్థ ప్రక్రియ చేపట్టాలి అనుకుంటే టీ.య్యన్లు పెద్దపల్లి ఇచ్చి పరీక్షలకు నాలుగు లేదా ఐదునెలల సమయం ఇచ్చి ఆలోచన టీవీపద బలీలు ప్రమాదవస్థ ప్రక్రియ పూర్తి చేసుకోవాలి.

రాయల రామన్నాసేదీర్చి, హైదరాబాద్ పెరుగుతున్న అసమానతలు

ఉజ్జ్వల, ప్రధానమంత్రి అన్న యోజన, ప్రధాన మంత్రి జనీంద యోజన లాంటి పథకాలు ఫలించి భారత్ నేడు పెదరక రేఖలో మెరుగుపడింది. కానీ భారతదేశంలో మూడుశాతం జనాభా చేతిలో 60 శాతం సంపద పోగుపడడం వల్ల పెదరక అసమానతలు పెరిగిపోతున్నాయి. అందువల్లనే భారత్ ఇంకా అమృతకాలంలోను మధ్యస్థస్థాయి ఆదాయ దేశంగా ఉన్నది. కాబట్టి స్పష్టర సమీక్షలే ఆదాయ దేశంగా పరిణమించాలి అంటే ఆదాయం వికేంద్రీకృతం కావాలి..

భారత అనినాష్, జనగామ

ఎడిట్ పేజీ.. ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిణామాలకు సంబంధించిన విశ్లేషణాత్మక వ్యాసాలు పంపగలరు ఈ కింది ఈ మెయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు e-mail: editpage@vaartha.com

పదవీ కాలం ముగిసినా.. పరిష్కారం లేదా?

గ్రామీణ అభివృద్ధి లక్ష్యంగా పనిచేస్తామని గొప్పలు చెప్పిన ప్రభుత్వాలు ఇలా స్థానిక సంస్థల పాలనను నిర్వహించే స్వేచ్ఛను మళ్ళీ ప్రత్యేక అధికారుల పాలనలోకి పోతున్నవేళ ఎన్నో ఆశలతో ఎన్నుకున్న ఈ ప్రభుత్వమైనా పెండింగ్ లిట్టులను ఇచ్చి సర్పంచులను, స్థానిక సంస్థలను కాపాడవలసిన బాధ్యత ఉందని గమనించండి. వదలి కాలం ముగిస్తున్నవేళ మానవతా దృఢత్వంతో ఈ నిధులను విడుదల చేయాలని రాజకీయ విశ్లేషకులు, బాధిత సర్పంచులు స్థానిక సంస్థల ప్రజలు భావిస్తున్నారు. ఇక పరిశీలించి, పరిష్కరించాల్సిన బాధ్యత నూతన ప్రభుత్వం పైనే ఉంది. వాస్తవంగా ఆయా సంస్థల పదవీకాలంలోనే నిధులు మంజూరు చేసే విధానం అమలు చేసి, సరికొత్త పరిత్రకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టాలి.

మేకిరి రామారావు

మన దేశంలో పరిపాలన కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, స్థానిక సంస్థల ద్వారా కొనసాగుతుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు క్రమం తప్పకుండా ఎన్నికలు జరుగుతూంటాయి. కానీ దేశానికి పట్టులకొమ్మలైన పల్లెలు చిన్న మధ్యతరమైన పట్టణాల్లో స్థానిక సంస్థల పాలన సజావుగా సాగితేనే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల పాలనా విధానాలు క్షేత్రస్థాయిలో అమలు జరిగి అభివృద్ధికి మార్గం సుగమవుతుంది. కానీ అనేక కారణాలతో స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల నిర్వహణ, నిధుల విడుదల, అధికారాలు, స్థానిక సంస్థల హక్కుల రక్షణలో ప్రభుత్వాలు సవతి తల్లి ప్రేమను కనబరుస్తున్నాయి. స్థానిక సంస్థల సృత్యంతతను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు హరిస్తున్నాయి. అంతేకాదు స్థానిక సంస్థల పదవీకాలం ముగిసినా ఎన్నికల నిర్వహణ అనేక కారణాలతో వాయిదాలు వేస్తూ, ప్రత్యేక అధికారుల పాలనలో కొనసాగడం చూస్తున్నాం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు మారినప్పుడల్లా నిధుల విడుదలలో జాప్యం జరుగుతుంది. దీని మూలంగా స్థానిక సంస్థల ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రజలకు ఇచ్చిన హామీలను అమలు చేయకపోవడం, వ్యక్తిగత ప్రతిష్టకుపోయి అప్పులు తెచ్చి వసూలు చేస్తే నిధులు రాకపోవడం జరుగుతుంది. రాష్ట్రప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న లోప భూయిష్ట విధానాలతో చాలా మంది పంచాయితీ సర్పంచులు అత్యవసరాలు చేసుకుంటున్నారు. పల్లెల్లో ఈ దేశానికి పట్టు కొమ్మలన్న గాంధీజీ మాటలు గంగలో కలిసిపోతున్నాయి. ఇలా మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో గత ప్రభుత్వం గడిచిన పది సంవత్సరాలూ స్థానిక సంస్థల పంచాయితీలకు సకాలంలో నిధులు ఇవ్వలేకపోయింది. మళ్ళీ ప్రభుత్వం రావాలని అనేక హామీలను గుప్పించిన పంచాయితీ సర్పంచులే వసూలు చేయించి నిధులు రాబోవడంతో 20మంది దాకా సర్పంచులు అత్యవసరాలు చేసుకున్న వైనం చూస్తాం. మరోవైపు పంచాయితీల పదవీకాలం 2, ఫిబ్రవరి 20-2024లో ముగిసిపోవడంతో వసూలు చేసిన బిల్లులు రాక నిధులు లేక సర్పంచుల పరిస్థితి ఆగమ్య గోచరంగా మారింది. కొత్త సర్కారు ఆడుకుంటుందని సర్పంచులు ఎన్నో ఆశలతో ఎదురు చూస్తున్నారు. పంచాయితీల పదవీకాలం దగ్గర వడ్డీ పెంపొందినా, మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు, 14 నెలలకూ అందని ఎన్ఎఫ్సీ నిధుల కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే 20మంది దాకా సర్పంచులు అత్యవసరాలు చేసుకున్నారు. ప్రభుత్వాలు మారి

చేస్తుందా! బిల్లులు మంజూరు చేస్తుందా? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం పాలకుల విజ్ఞతపైనే ఆధారపడి ఉంటుంది. గ్రామ పంచాయితీ కార్యాలయాల, స్వశాసన వాణీకలు, పల్లె ప్రగతి, పల్లె ప్రకృతి వనాలు,డంపింగ్ యార్డులు,సినిమాల్లో, డ్రైనేజీ వసూలు ఇలా అనేక అభివృద్ధి పనులను సర్పంచులు చేశారు. ప్రభుత్వం నిధులు ఇస్తుందనే ధీమాతో అప్పులు చేసి మరీ చేపట్టిన పనులకు బిల్లులు రాక కక్కలేక మింగి లేక వెక్కి వెక్కి ఎదుస్తున్నారు. రాష్ట్రంలోని 12,769 గ్రామ పంచాయితీలకు అందాల్సిన పెండింగ్ లిట్టులన్నీ కలిపితే రూ.10వేల కోట్ల దాకా ఉంటాయని సర్పంచులు గోడు వెళ్లబోసుకుంటున్నారు. స్వశాసన వాణీకలకు సంబంధించిన బిల్లుల్లో 10శాతం చెల్లించాల్సి ఉంది. క్రీడా ప్రాంగణాలకు కూడా బిల్లులు అందలేదు. కొత్త పంచాయితీల్లో ధరు సర్పంచులు తమ హయాంలో ఊర్లో పంచాయితీ కార్యాలయం కట్టినపేరు వస్తుందనే ఉత్సాహంతో ముందడుగు చేసి వసూలు పూర్తిచేయించారు. ఎన్ఆర్ఈజీఎన్ కింద చేపట్టిన జీవీల నిర్వహణలకు ఇప్పుడు బిల్లులు రాక

అధికారం 'హస్త'గతానికి త్యాగాలు తప్పనిసరి!

పార్లమెంట్ ఎన్నికల నోటిఫికేషన్ ఆపుడో, ఇప్పుడో అన్న చర్చ నడుస్తున్న సందర్భంలోనే 'ఇండియా' కూటమిలో విభేదాలు బయటపడ్డాయి. పశ్చిమబెంగాల్లో ఓటంగిగానే పోటీ చేస్తామని టిఎస్ టీపీ మమతాబెన్ సర్జు బెంగాలీగానే ప్రకటించారు. కూటమిలో సంబంధం లేకుండానే పంజాబ్లో తాముసైతం ఓటంగిగానే ముందుకు వెళ్తామని అమ్మ అడ్మినిస్ట్రేషన్ నిర్ణయం తీసుకున్నది. కాంగ్రెస్ అధిష్టానంతోపాటు ఆ పార్టీ రాష్ట్రనేతల వ్యవహారాల్లో వల్ల పశ్చిమబెంగాల్, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లోని అధికార పార్టీలు ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. గత నవంబర్లో జరిగిన ఐదు రాష్ట్రాల ఎన్నికల్లో ఒక్క తెలంగాణలో మాత్రమే కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చింది. అప్పటివరకు అధికారంలో ఉన్న రాజస్థాన్, ఛత్తీస్ గఢ్ రాష్ట్రాల్లో ప్రతిపక్షానికి పరిమితమైంది. అధికారంలోకి వచ్చే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్న మధ్యప్రదేశ్లోనూ నల్ల చాటలేకపోయింది. మిజోరంలో ఒక్క సీటుకు మాత్రమే పరిమితమైపోయింది. ఇందుకు కాంగ్రెస్ అవలంబిస్తున్న ఏకపక్ష ధోరణియే కారణమని స్పష్టంగా తెలుస్తున్నది. పొత్తులపై సరైన నిర్ణయం తీసుకోకపోవడం, త్యాగాలు చేయడానికి సిద్ధం కాకపోవడంతోనే హిందీరాష్ట్రాల్లో కాంగ్రెస్ ఘోర పరాజయాన్ని మూలభూమ్మికొచ్చింది. మధ్యప్రదేశ్లో సహజా వాది పార్టీతో పొత్తు పెట్టుకునేందుకు కాంగ్రెస్ సన్నీహా అన్నది. అఖిలేష్ యాదవ్ ఎంత మొత్తుకున్నా పది సీట్లు కూడా ఇచ్చేందుకు అంగీకరించలేదు. దీంతో సహజా వాది పార్టీ ఓటంగిగానే బలహీన దిగింది. ఈ పరిణామం ఓట్లను చీల్చి బీజేపీకి లాభాన్ని చేకూర్చింది. రాజస్థాన్లోనూ టిఎస్ టీపీ పొత్తు విడుదలతో లాంటి నిర్ణయం తీసుకోకపోవడంతో ఫలితాలపై ప్రభావం పడింది. ఛత్తీస్ గఢ్లో ఓటర్ కాన్సి

మహమ్మద్ ఆరిఫ్

డెన్స్ తో కాంగ్రెస్ బోల్వడండి. ఇంకా అనేక రాష్ట్రాల్లో, ఇండియా కూటమిలోని పార్టీల మధ్య విభేదాలు సృష్టించినవి కావచ్చు. కాంగ్రెస్ బెంగాల్లో ప్రదర్శించకపోవడమే ఇందుకు కారణమని తెలుస్తున్నది. మహారాష్ట్రలో ఇండియా కూటమి, మహా వికాస్ అహమ్మీర్ భాగమైన కాంగ్రెస్, ఎన్సీ, శివసేన, మధ్య సీట్ల పంపకంపై ఏకాభిప్రాయం

కుదరడం లేదు. శివసేన, ఎన్సీ పోటీ చీలికల తర్వాత ఆ పార్టీలు బలహీనపడిపోయాయని, అందుకే ఎక్కువ సీట్లు ఇవ్వమని మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ నేతలు వ్యాఖ్యానించడం ఆ పార్టీలకు ఆగ్రహం తెప్పించింది. మరోవైపు టీవీలోనూ ఆర్కేడీ, కాంగ్రెస్, జేడీఎస్ మధ్య కూడా సీట్ల కేటాయింపు విషయంలో విభేదాలు వస్తున్నాయని చర్చ జరుగుతున్నది. అంతేకాకుండా 'ఇండియా' కూటమి ఛైర్మన్ గా మల్లిఖార్జున్ ఖర్గేను ఎన్నుకోవడంతో కూటమి ఏర్పాటులో కీలకపాత్ర పోషించిన టీవీఆర్ సిఎం జనతాదళ్(యు) అధ్యక్షుడు నితీష్ కుమార్ అసంతృప్తితో ఉన్నట్లు ప్రచారం జరుగుతున్నది. ఆయన ఈ విషయాన్ని ఖండించినా నితీష్ వ్యవహార శైలిలో వచ్చిన మార్పు ఈ విషయాన్ని స్పష్టంగా తెలియచేస్తున్నది.

అభివృద్ధి పథంలో ఉన్నత విద్య!

విద్యార్థులకు తగిన సంఖ్యలో కళాశాలలు అందుబాటులో రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ ఆగ్రస్థానంలో నిలిచింది. ప్రతి పది లక్షల జనాభాకు 52 కాలేజీలతో దేశంలోనే తెలంగాణ రెండో స్థానంలో నిలిచింది. 66 కాలేజీలతో కర్ణాటక మొదటిస్థానంలో నిలిచింది. ఇక జిల్లాల పరంగా హన్మన్ టాడారాజుగిరి 491 కాలేజీలతో దేశంలోనే మూడో స్థానంలో ఉంది. రంగారెడ్డి జిల్లా 369 కాలేజీలతో 6వ స్థానంలో నిలిచింది. ఈ మేరకు కేంద్ర విద్యాశాఖ విడుదల చేసిన ఆర్ ఇండియా సర్వే ఫర్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ (ఎ.ఐ.ఎన్.ఎన్.ఈ 2021-22) నివేదిక వెల్లడించింది. రాష్ట్రాల వారీగా దేశంలోనే దాదాపు 24 కోట్లతో అత్యధిక జనాభా ఉన్న ఉత్తరప్రదేశ్లో అధిక సంఖ్యలో 8,375 కాలేజీలు ఉన్నాయి. యూపీ తర్వాత స్థానంలో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, రాష్ట్రాలు ఉన్నాయని తెలిపింది.యూపీలో ఎక్కువ కాలేజీలు ఉన్నప్పటికీ ఆ రాష్ట్ర జనాభాను బట్టి హస్తప్రతి పది లక్షల అంతకంటే కేవలం 30కళాశాలలు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నాయి. ప్రధాన మంత్రి మోడీ స్వరాష్ట్రం గుజరాత్లో ప్రతి పది లక్షల మందికి కేవలం 29 కాలేజీలు మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఇదే సమయంలో కేవలం నాలుగు కోట్ల జనాభా మాత్రమే ఉన్నరాజాణంలో 2,083 కాలేజీలు ఉన్నాయి. అంటే ప్రతి పదిలక్షలకు మందికి 52 కాలేజీలు అందుబాటులో ఉన్నట్లు లెక్క. ఈ టాప్-10 రాష్ట్రాల్లో ప్రతి పది లక్షల మంది జనాభాకు కనీసంగా 30 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ కాలేజీలు ఉన్నట్లు నివేదిక తెలిపింది. ఐ.ఐ.ఎన్.ఎన్.ఈ.కి కింద 328 యూనివర్సిటీలకు చెందిన 45,473 కాలేజీలు రిజర్వైడ్ ఉన్నాయి. ఇక కోర్సుల వారీగా చూసుకుంటే సాధారణ కాలేజీలు 60 శాతం, ఉపాధ్యాయ విద్యలో 8.07శాతం, ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు 8.1శాతం ఉన్నాయి.ఇక మనదేశంలో పీజీ కోర్సుల అఫర్ చేస్తున్న కాలేజీలు 14,197,పిహెచ్.డి ఉన్నకాలేజీలు 1,063 ఉన్నాయి. ఇక ఉన్నత విద్యలో ప్రవేశం పొందే ఎన్సీ,ఎన్సీ వర్గాలకు చెందిన విద్యార్థుల సంఖ్య రాష్ట్రంలో

డాక్టర్ కోలాహం రామ్మిశోర్

ఢేటా పెరుగుతూనే ఉంది. మరీ ముఖ్యంగా అమ్మాయిలు, ఎన్సీ,ఎన్సీ సామాజిక వర్గాల ఎన్రోలేమెంట్ గణనీయంగా పెరుగుతుంది. ఇదే విషయాన్ని ఆర్ ఇండియా సర్వే ఆన్ హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ సర్వే వెల్లడించింది.2017-18 నుంచి 2021-22 మధ్య ఐదేళ్ల కాలంలో రాష్ట్రంలో మొత్తం నమోదు అరుశాతం పెరిగింది.ఇదివరకు 34శాతం ఉండగా ఐదేళ్లలో 40.0శాతానికి చేరింది. వారిలో పురుషుల నమోదు నాలుగు శాతం పెరిగి 34.7శాతం నుంచి 38.5 శాతా

నికి, మహిళలు నమోదు ఏకంగా ఏడు శాతం పెరిగి 34.1 శాతం నుంచి 41.56 శాతానికి చేరింది. ఎన్సీల మొత్తం నమోదు శాతం 30.4 శాతం నుంచి 39.2 శాతానికి చేరగా, పురుషుల నమోదు 28.6 శాతం నుంచి 34.6 శాతానికి, మహిళల నమోదు 32.4 శాతం నుండి 42.9 శాతానికి అంటే ఏకంగా మరీ శాతం పెరిగింది. అలాగే ఎన్సీల నమోదు శాతాన్ని పరిశీలిస్తే మొత్తం నమోదు 28.4 శాతం నుంచి 38శాతానికి చేరగా, పురుషుల నమోదు 30.2 శాతం నుంచి 39.1 శాతానికి,మహిళల నమోదు 26.6 శాతం నుంచి 36.9 శాతానికి చేరింది. జాతీయ సగటు జి.ఈ.ఆర్ 28.4 శాతం, పురుషులకు జిఈఆర్ 28.3 శాతం, మహిళల జిఈఆర్ 28.5 శాతం మాత్రమే ఉంది. ఎన్సీ,ఎన్సీలసహా మహిళలు ఏకేగిరిలో తీసుకున్నా

కమ్యూనిస్టుపార్టీలతో జాతీయస్థాయిలో కలిసివెళ్తామని కాంగ్రెస్ నేతలు చెబుతున్నా కేరళలో అధికారంలో ఉన్న కమ్యూనిస్టు నేతలు ఆక్రమ కాంగ్రెస్ కనీట్లు ఇవ్వడానికి సిద్ధపడే అవకాశాలు లేవు. కాస్త బలమైన పశ్చిమబెంగాల్లో కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టుల కలిసి నడిచినా, మమతాబెన్ రేకుంటే మళ్ళీట్లు చీలి బీజేపీ లాభపడే అవకాశముంది. ఇండియా కూటమిలో ఇక్కడ రేకపోవడం, కాంగ్రెస్ వ్యవహారశైలిపై ఇప్పటికీ జమ్మూకాశ్మీర్ మాజీ సిఎం ఒమర్అబ్దుల్లా సైతం అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో కాంగ్రెస్కు ఒక్కఎమ్మెల్యే కూడా లేదు. ఆక్రమ అధికారవైసీపీ,ప్రతిపక్ష తెలుగుదేశం పార్టీలో ఇండియా కూటమిలోచేరేందుకు నిరాశకర కనబరచుకున్నాయి. జలాంటి సర్కారు ప్రారంభించలేదు. కూటమిలో ఉన్న ఐయూఎంఎల్, జెఎంఎం కాస్త ప్రభావం చూపగలిగే పార్టీలు.పశ్చిమబెంగాల్, ఉత్తరప్రదేశ్, టీవీఆర్తోపాటు మధ్యప్రదేశ్, జార్ఖండ్, రాజస్థాన్లోలో ఓటమిని సాకగా, ప్రాంతీయ పార్టీలు 'ఇండియా' కూటమిలో అధిపత్య ధోరణిని ప్రదర్శించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. అనేక అంశాలపై టిఎంసీ, జేడీయూ,ఆర్కేడీ, ఎన్సీ, అమ్మ అడ్మినిస్ట్రేషన్లు అభ్యర్థనలు వ్యక్తచేస్తున్నాయి. జలాంటి సమస్యను కాంగ్రెస్ చాకచక్యంగా పరిష్కరించి ముందుకు సాగాల్సిన అవసరమున్నది. పార్లమెంట్లోని మొత్తం 543 సీట్లలో 272సీట్లలో నెగెటివ్ అధికారాన్ని సాధించవచ్చు.ఈ టార్గెట్ను చేరుకోవడం ఇండియా కూటమిలో అన్ని పార్టీలు తమ పరిమితులను గుర్తుంచుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. •

తెలంగాణ జాతీయ సగటు కన్నా ఉత్తమంగా ఉండడం విశేషం. రాష్ట్రాల్లో విద్యార్థుల సంఖ్యపరంగా ఉన్నత విద్యలో మొత్తం నమోదు 2017-18 లో 14.19 లక్షలు ఉండగా, 2021-22కు వచ్చే సరికి 15.96 లక్షలకి చేరింది. అంటే 1.77లక్షల నమోదు పెరిగింది. పురుషుల నమోదు 7.35లక్షల నుంచి 7.93లక్షలకు పెరిగి మహిళల నమోదు 6.83 లక్షల నుంచి 8.03 లక్షలకు చేరింది. ఎన్సీ 2017-18 విద్యార్థుల నమోదు మొత్తం 2.03 లక్షలంటే 2021-22లో 2.53 లక్షలకు చేరింది. పురుషుల నమోదు 98వేల నుండి 1.19 లక్షలకు చేరితే, మహిళల నమోదు 1.05లక్షల నుంచి 1.34 లక్షలకు చేరింది. ఎన్సీల నమోదు 2017-18 నుంచి 2021-22 మధ్యకాలంలో 1.06 లక్షల నుంచి 1.37 లక్షలకు, పురుషుల నమోదు 57వేల నుంచి 72వేలకు పెరిగింది. అలాగే మహిళల ఎన్రోలేమెంట్ 48వేల నుంచి 65వేలకు పెరిగింది. ఓడీసీల నమోదు 2017-18 నుంచి 2021-22 మధ్యకాలంలో 5.96 లక్షల నుంచి 7.39 లక్షలకు చేరగా పురుషుల నమోదు 3.92 లక్షల నుంచి 3.70 లక్షలకు, మహిళల నమోదు 2.99 లక్షల నుంచి 3.68 లక్షలు పెరిగింది. ఒక రాష్ట్రంలో అత్యధిక కాలేజీలు ఉన్న వాటిలో మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, రాజస్థాన్, తమిళనాడు, మధ్యప్రదేశ్, టాంకెర్ల నెలువగా, ఆ తర్వాత ఎపి, గుజరాత్, తర్వాత తెలంగాణ 2,395 కాలేజీలతో 8వస్థానంలో ఉంది.ఉన్నత విద్య నమోదులో తెలంగాణలో సహా పలు రాష్ట్రాల్లో పురుషుల వెన్కెస్ట్రోమెంట్ మహిళలు దూకుతుంటున్నారు. కేరళ, తెలంగాణ, మహారాష్ట్ర, ఆసాం, హిమాచల్ప్రదేశ్, జమ్మూకాశ్మీర్,మేఘాలయ, ఛత్తీస్ గఢ్లోలో పురుషుల కన్నా మహిళల నమోదు అధికంగాఉంది. కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలను మినహాయ్స్తే అత్యధికంగా నమోదు శాతం గల రాష్ట్రాల్లో తెలంగాణ నాలుగోస్థానంలో ఉంది. తమిళనాడు 47,హిమాచల్ప్రదేశ్ 43.1 శాతం,ఉత్తరాఖండ్ 41.8శాతం, కేరళ 41.3 శాతం, తెలంగాణ 40శాతం వరుస టాప్ 5లో నిలిచాయి. •

వచ్చే ఐదేళ్లలో మురింత ప్రగతి

సుస్థిర అభివృద్ధికి ఆర్థిక విధానాలే అజెండా
బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఆర్థిక మంత్రి సీతారామన్

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: భారత్‌లో వచ్చే ఐదేళ్లలో అద్భుత ప్రగతిని సాధించగోతున్నట్లు కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. సుస్థిర అభివృద్ధి అజెండాగా ఆర్థికవిధానాలుంటాయన్నారు. పార్లమెంటులో గురువారం ఓటాన్ ఆకౌంట్ బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక మంత్రి తన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ప్రజాస్వామ్యం, భౌగోళిక స్వరూపం, భిన్నత్వంలో ఏకత్వం త్రయానికి దేశప్రజల ఆకాంక్షలను సాకారంచేసే సత్తా ఉందన్నారు. గడవిన పదేళ్లలో గుణాత్మక మార్పులు వచ్చాయన్నారు. మోడీ ప్రభుత్వం ఆధికారంలోకి వచ్చాక సంస్కరణలు మంచి ఫలితాలిస్తున్నాయన్నారు. భవిష్యత్తుపై ఆశతో దేశప్రజలున్నారు. ఉచిత రేషన్ ఇస్తున్నామని, సుమారు 80 కోట్ల మందికి లబ్ధిచేకూడుతున్నదని రైతులకు కనీస మద్దతుదగ్గ ఎప్పటికప్పుడు సమీక్షిస్తున్నట్లు తెలిపారు. 2047 నాటికి భారత్‌ను అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా తీర్చిదిద్దడమే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్నట్లు తెలిపారు. సామాజిక న్యాయం గతంలో నినాదంగా పాత్రమే ఉందని, మేం దాన్ని అమలుచేసి చూపిస్తున్నట్లు తెలిపారు. వ్యవస్థీకృత అసమానతలు నిర్మూలిస్తున్నట్లు తెలిపారు. తేవలు, మహిళలు, యువకులు, రైతులపై తమ ప్రభుత్వం దృష్టిపెట్టిందని, గడవిన పదేళ్లలో 25కోట్లమందిని పేదరికం నుంచి విముక్తికల్పించామన్నారు. పిఎం స్వనిధి ద్వారా 78 లక్షల వీధి వ్యాపారులకు రణజాల మంజూరుచేసామని, మరో 2.3 లక్షలమందికి కొత్తరణజాల ఇస్తున్నట్లు తెలిపారు. ప్రత్యక్ష నగదు బదిలీద్వారా జనధనభాతాలకు రూ.34 లక్షలకోట్లు బదిలీచేసామన్నారు. దీనివల్ల

ప్రభుత్వానికి రూ.2.7 లక్షలకోట్లు ఆదా అయిందని తెలిపారు. స్కెల్డ్ ఇండియా మిషన్ కింద 1.4 కోట్లమంది యువకులకు నైపుణ్య శిక్షణ అందించామని, పీఎం ముద్రయోజన కింద 22.5 లక్షలకోట్లు విలువచేసే 43 కోట్లరుణాలు మంజూరుచేసామన్నారు. అదే విధంగా 11.8 కోట్లమందికి ఏటా పిఎం కిసాన్ నిధిద్వారా ఆర్థిక సాయం అందిస్తున్నామన్నారు. పిఎం ఫసల్ టీమా యోజన కింద నాలుగు కోట్లమంది రైతులకు పంటభీమా సాయం అందుతోందన్నారు. జాతీయ విద్యావిధానం అమలుకు వచ్చాక మూడువేల ఐటిఐలు, ఏటా ఐఐఐఐలు, 16 ట్రైపుల్ ఐటిలు, 15 ఎయిమ్లులు, 390 విశ్వవిద్యాలయాలను ఏర్పాటుచేసామని నిర్మలా సీతారామన్ తెలిపారు. గత పదేళ్లలో ఉన్నత విద్యలో మహిళల నమోదు 28శాతం పెరిగిందన్నారు. పన్నుల వ్యవస్థలో తెచ్చిన కీలక సంస్కరణల వల్ల పన్నుచెల్లింపుదారుల సంఖ్య పెరిగిందన్నారు. డిజిటల్ ప్రసంగంలో భారత్ ఆర్థిక వ్యవస్థ సంపూర్ణతం అవడానికి ఎంతోకీలకంగా నిలిచిందన్నారు. మూలధన పెట్టుబడులకు గివ్వే ఒక ప్రధాన మార్గం అయిందన్నారు. ద్రవ్యోల్బణం అదుపులోకి వచినందున, ఆధునిక మౌలిక సదుపాయాలే వికసితభారత్ విజన్ అని ఆశావహ జిల్లాలు అభివృద్ధికోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్రాలకు సాయం చేస్తుందని, తూర్పుతర ఉన్న రాష్ట్రాలు భారత అభివృద్ధిలో కీలకభూమిక పోషించే విధంగా కృషిజరుగుతున్నదని ఆర్థికమంత్రి వివరించారు.

300 యూనిట్ల సోలార్ విద్యుత్ ఉచితం

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ గురువారం పార్లమెంటులో మధ్యంతర బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. డిజిటల్ రూపంలోనే బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టిన నిర్మలా సీతారామన్ ఇది ప్రజల బడ్జెట్ అని, గత పదేళ్లలో ఆర్థిక వ్యవస్థ అద్భుత ప్రగతిని సాధించిందని తెలిపారు. భారత్ కీలక నరేంద్ర మోడీ సారధ్యంలో భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ పరుగులు తీస్తుందని అమె అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. దేశంలోని ప్రజలందరి అభివృద్ధి కోసం తీసుకున్న నిర్ణయాలు భారత ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేశాయని, గత పదేళ్లలో భారతదేశ ఆర్థిక పరిస్థితి ఉన్నతస్థాయికి చేరుకుందని నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. ఇక బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నిర్మలా సీతారామన్ కీలక ప్రకటన చేశారు. కరోనా కష్టాలనే దేశ నిర్మాణానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందని అమె పేర్కొన్నారు. దేశంలో కోటి ఇండ్లపై సోలార్ సెటప్స్‌ను ఏర్పాటు చేస్తామని నిర్మలా సీతారామన్

వెల్లడించారు. ప్రతి ఇంటికి 300 యూనిట్ల సోలార్ విద్యుత్ ఉచితంగా అందిస్తామని బడ్జెట్ ప్రసంగంలో నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. దీని వల్ల ప్రతి కుటుంబానికి ప్రతి సంవత్సరం 15వేల నుంచి 18వేల రూపాయలు ఆదా అవుతుందని అమె పేర్కొన్నారు. దేశంలోని ప్రజల కరెంటు కష్టాలను, కరెంటు చార్జీల బాధను తగ్గించడానికి ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటనతో అర్థమవుతుంది. అయితే సోలార్ సెటప్స్ వల్ల ఉత్పత్తి అయిన విద్యుత్తులో ప్రజల అవసరాలకు పోగా మిగిలిన విద్యుత్తును పంపిణీ సంస్థలకు విక్రయించవచ్చు అని నిర్మలా సీతారామన్ తెలిపారు. అంతేకాకుండా గత పదేళ్లలో అందరికీ ఇల్లు, గ్యాస్, సీక్స్ ఇచ్చామని శతాబ్దంలోని అతిపెద్ద సంతోషం అయిన కరోనాను ఎదుర్కొన్నామని అభివృద్ధిని సాధించమని నిర్మలా సీతారామన్ పేర్కొన్నారు. సబ్ కా సాత్.. సబ్ కా విశాస్.. సబ్ కా విశ్వాస్ ఇదే తమ మంత్రిమని నిర్మలాసీతారామన్ తెలిపారు.

సర్వైకల్ కేన్సర్ కు వ్యాక్సిన్ పనిచేసే మురిన్ని మెడికల్ కాలేజీలు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ గురువారం లోక్ సభలో తాత్కాలిక బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. సార్వత్రిక ఎన్నికల నేపథ్యంలో ఈసారి పెద్దగా కీలకపదకాల జోలికి వెళ్లని విత్త మంత్రి, మౌలిక సదుపాయాల కల్పనపై దృష్టి సారించారు. దీంతోపాటు ఆరోగ్య సంరక్షణ రంగానికి సంబంధించి కొన్ని ప్రకటనలు చేశారు. బాలీకల్లో గర్భావయ ముఖద్వారా క్యాన్సర్ నివారణకు చర్మరూప చేపట్టడంతో పాటు ఉత్తగా మెడికల్ కాలేజీలను ఏర్పాటు చేయనున్నట్లు తెలిపారు. వైద్యులుగా ప్రజలకు సేవ చేయాలని చాలా మంది యువత ఆశ వదులుతున్నారు. అందుకే, ప్రస్తుతమన్న మౌలిక సదుపాయాలను ఉపయోగించుకుని మరిన్ని వైద్య కళాశాలలను ఏర్పాటు చేస్తాం. ఈ ఆంశాన్ని పరిశీలించి సంబంధిత సిఫార్సులు చేసేందుకు ఓ కమిటీని నియమిస్తాం. 9,14 ఏళ్ల బాలికలు గర్భావయ ముఖద్వారా క్యాన్సర్ బాధన పడకుండా ఉండేలా వ్యాక్సిన్ పనిచేసే దృష్టి సారించాం. పిల్లల్లో రోగ నిరోధకత పెంపకం కోసం తీసుకొచ్చిన మిషన్ ఇంద్రధనుస్సును

నిర్వహించేందుకు కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన యువ పిన్ ప్లాట్ ఫామ్‌ను దేశవ్యాప్తంగా విస్తరిస్తాం. మాతా, శిశు ఆరోగ్య సంరక్షణ కోసం అమలు చేస్తున్న పథకాలను సుమగ్న ప్రోగ్రామ్ కిందకు తీసుకొస్తాం. సాక్రమ్ అంగన్ వాడీ పథకం కింద అంగన్వాడీ కేంద్రాలను ఆధునికరిస్తాం. బిచ్చారుల ఎదుగుదల కోసం పోషకాహార పంపిణీని మెరుగు అందించేందుకు రోషన్ 2.0 కార్యక్రమాన్ని అప్ గ్రేడ్ చేస్తాం. ఆయుర్వేద భారత్ ఆరోగ్య సంరక్షణ పథకాన్ని ఆశా పర్వార్థి, అంగన్ వాడీ కార్యక్రమాలకు విస్తరిస్తాం. ప్రపంచ మహిళా జనాభాలో 16 శాతం మంది భారత్ లోనే ఉన్నారు. సర్వైకల్ క్యాన్సర్ బారిన పడుతున్న ప్రతి నలుగురికీ ఒకరు మనదేశంలోనే ఉండటం గమనార్హం. ఇక, ఈ వ్యాధి కారణంగా మరణిస్తున్న వారిలో మూడో వంతు భారతీయ మహిళలే. తాజా గణాంకాల ప్రకారం యేటా దేశంలో 80 వేల అధిక అదాయాన్ని సమకూర్చే పథకాలను అమలు చేయనుంది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల కోసం గడ్డంగులు, ప్రాసెసింగ్ కోసం ఆర్థిక సహాయం అందించాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. వీటితో పాటు నూనె గింజల ఉత్పత్తిలో వ్యయం సమృద్ధి సాధించేందుకు ఒక కొత్త పథకాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురానుంది. ఇదే సమయంలో వ్యవసాయ అసబద్ధ రంగం పాడి

2024 - కేంద్ర మధ్యంతర బడ్జెట్

గురువారం బడ్జెట్ సమర్పణకు ముందు రాష్ట్రపతి ముద్రతో ఆర్థికమంత్రి సీతారామన్, శాఖ అధికారులు

• మూలధన వ్యయం రూ. 11.11 లక్షల కోట్లు • గత బడ్జెట్ కంటే పెరిగిన కేటాయింపులు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: ఎన్నికల వ్యయం ముందు ప్రవేశపెట్టిన తాత్కాలిక బడ్జెట్ లో కేంద్ర ప్రభుత్వం మరోసారి మౌలిక వసతుల కల్పనపై దృష్టిసారించింది. 2024 ఆర్థిక సంవత్సరానికి గాను తాత్కాలిక బడ్జెట్ లో మూలధన వ్యయాన్ని మరింత పెంచింది. గతేడాదితో పోలిస్తే 11.11 శాతం మేర కేటాయింపులు పెంచి రూ.11.11 లక్షల కోట్లు కేటాయించింది. ఈ మేరకు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలాసీతారామన్ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు. 2022,23 బడ్జెట్ లో రూ.7.36 లక్షల కోట్లుగా ఉన్న మూలధన వ్యయం 2023,24లో ఏకంగా 30 శాతం పెంచి రూ.10 లక్షల కోట్లకు చేర్చిన సంగతి తెలిసిందే.

రైల్వేను మూడు కారిడార్లుగా అభివృద్ధి చేయనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి ప్రకటించారు. ఎన్ ట్రి, మినరల్, సిమెంట్ కారిడార్, పోర్ట్ కనెక్టివిటీ కారిడార్స్, హై ట్రాఫిక్ డెన్సిటీ గాను తాత్కాలిక బడ్జెట్ లో మూలధన వ్యయాన్ని మరింత పెంచింది. గతేడాదితో పోలిస్తే 11.11 శాతం మేర కేటాయింపులు పెంచి రూ.11.11 లక్షల కోట్లు కేటాయించింది. ఈ మేరకు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలాసీతారామన్ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు. 2022,23 బడ్జెట్ లో రూ.7.36 లక్షల కోట్లుగా ఉన్న మూలధన వ్యయం 2023,24లో ఏకంగా 30 శాతం పెంచి రూ.10 లక్షల కోట్లకు చేర్చిన సంగతి తెలిసిందే.

పదేళ్లలో విమానాశ్రయాలు రెట్టింపు చేసి 149కి పెంచినట్లు తెలిపారు. దేశీయ విమానయానం సంస్థలు వెయ్యి కొత్త విమానాలకు అర్హరే పెట్టినట్లు వివరించారు. ప్రపంచంలోనే పౌరవిమానయాన రంగంలో భారత్ వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతోందని చెప్పారు. ఉడాన్ స్కీమ్ ద్వారా 517 కొత్త రూట్లు అందుబాటులో వచ్చాయని, 1.3 కోట్ల మంది ప్రయాణికులు ఆయా మార్గాల్లో ప్రయాణం సాగించారని చెప్పారు. జాతీయరహదారుల కోసం బడ్జెట్ లో ఈసారి రూ.2.78 లక్షల కోట్లు కేటాయించారు. 2023,24 బడ్జెట్ లో ఈ మొత్తం రూ.2.70 లక్షల కోట్లుగా ఉంది. ఎన్ఎస్ఎఐకి బడ్జెట్ లో

రూ.1.67 లక్షల నుంచి రూ.1.68 లక్షల కోట్లకుకేటాయింపులు పెంచారు. దేశంలో జాతీయ రహదారులు, ఎక్స్ ప్రెస్ వే రహదారుల నిర్మాణ బాధ్యతను ఎన్ఎస్ఎఐలో, నేషనల్ హైవేస్ అండ్ ఎక్స్ ప్రెస్ వేస్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ లు చూస్తుంటాయి. దేశంలో విద్యుత్ వాహనాలకు ఊతం ఇచ్చేందుకు ఛార్జింగ్ మౌలిక వసతుల కల్పన, తయారీ బడ్జెట్ లో ప్రయాణం సాగించానని చెప్పారు. జాతీయరహదారుల కోసం బడ్జెట్ లో ఈసారి రూ.2.78 లక్షల కోట్లు కేటాయించారు. 2023,24 బడ్జెట్ లో ఈ మొత్తం రూ.2.70 లక్షల కోట్లుగా ఉంది. ఎన్ఎస్ఎఐకి బడ్జెట్ లో

వచ్చే ఐదేళ్లలో 2 కోట్ల పక్కాగృహాలు

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 1: లోక్ సభ ఎన్నికలకు ముందు మధ్యంతర బడ్జెట్ 2024 ప్రకటనలో ఆర్థిక శాఖలో నివసించే వారితో పాటు మురికివాడలు లేదా అనధికార కాలనీల్లో నివసించే వారి కోసం ప్రభుత్వం గృహనిర్మాణ పథకాన్ని ప్రారంభించనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలాసీతారామన్ ప్రకటించారు. అందరికీ హాసినో బడ్జెట్ నివసించే ప్రధాన మంత్రి అవ్వాలి యోజన, అర్బన్, ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన రూరల్ లేదా గ్రామీణ పథకాలు ఉన్నాయి. పిఎంఎఫ్, రూరల్ కింద 30 మిలియన్ల ఇళ్లను నిర్మించాలని, కుటుంబాల సంఖ్య పెరగడం వల్ల తర్రెత్ డిమాండ్ ను తీర్చడానికి వచ్చే ఐదేళ్లలో 20 మిలియన్లు లేదా 2 కోట్ల ఇళ్లను చేపట్టునున్నట్లు నిర్మలా సీతారామన్ వెల్లడించారు. మధ్య తరగతి ప్రజల కోసం కొత్త గృహనిర్మాణ పథకంపై, అర్బన్ ప్రధానమంత్రి ప్రజలు స్వంత గృహాలను కొనుగోలు చేయడానికి లేదా నిర్మించడానికి ప్రభుత్వం గృహనిర్మాణ పథకాన్ని ప్రారంభించినది కేంద్ర మంత్రి వెల్లడించారు. ప్రధానమంత్రి అవాస్ యోజన పథకానికి కేంద్ర బడ్జెట్ 2023లో ఏకంగా రూ.7900కోట్లు కేటాయించింది. ఇది అంతకు ముందు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ కంటే 66 శాతంఎక్కువ. ఇందులో అందరికీ హౌసింగ్ మిషన్ ను వేగవంతం చేయడానికి పిఎంఎఫ్, అర్బన్ కు రూ.25,103 కోట్లు కేటాయించారు. మిగిలిన మొత్తం పిఎంఎఫ్ రూరల్ పథకానికి కేటాయించారు.

కోనసీమ రైలుకి రూ.300 కోట్లు

ఉమ్మడి తూర్పుగోదావరి జిల్లా బ్యారీ, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త: 2024 సంవత్సరానికి కేంద్ర బడ్జెట్ లో కోటివల్ల - నరసాపురం రైల్వే లైన్ కు రూ.300 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ చిరకాల రైల్వే ప్రాజెక్టు నిధులు కేటాయించిన కేంద్ర బిజెపి ప్రభుత్వానికి తెలంగాణవినోదో పాటు రైల్వే సాధన సంస్థాలు, ప్రజల నుంచి హర్షా రేకాలు వ్యక్తం చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ మిగిలిన స్థల సేకరణ త్వరగా పూర్తయితే, ప్రాజెక్టు పనులు వేగంగా జరుగుతాయని కోనసీమ రైల్వే సాధన సమితి అశాభావం వ్యక్తం చేసింది. తెఆర్ ఎస్ఎస్ కేసీసర్ డాక్టర్ ఇఆర్ సుల్తాన్, నాయకులు ఎంఎల్ఎ కనకమ్మడి సూర్యనారాయణ రాయ రావు, రె.తాతా, సప్తా నాగేశ్వరరావు, టిఎస్ మూర్తి, ఉమ్మగంటి భాస్కర రావు, తదితరులు ఉన్నారు.

వ్యవసాయానికి 1.27 లక్షల కోట్లు

హైదరాబాద్, ఫిబ్రవరి 1, ప్రభాతవార్త : కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన 2024 మధ్యంతర బడ్జెట్ లో వ్యవసాయానికి అధిక ప్రాధాన్యం అందింది. రైతులపై వరాల జల్లు కురిపించింది. అంతేకాకుండా వ్యవసాయ అసబద్ధ రంగాలు, రైతుల సంక్షేమం కోసం వల కీలక నిర్ణయాలు తీసుకుంది. ఇందులో భాగంగా వ్యవసాయం, రైతుల సంక్షేమానికి 1.27 లక్షల కోట్ల రూపాయలను కేటాయింపులు చేసింది. మద్దతు ధరలు, పెట్టుబడి రాయితీలతో రైతులకు వల ప్రయోజ

ఎరువులు, రసాయనాలకు రూ.1.68 లక్షల కోట్లు

నాలు కల్పించింది. పశుపోషణ, మత్స్య సాగు, పాడి పరిశ్రమ రుణాలకు ప్రాధాన్యం ఇచ్చింది. మోడీ సర్కార్ 11.8 కోట్ల మంది చిన్న, సన్నకారు రైతులకు ప్రధానమంత్రి కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి యోజన పథకం పరిధిలోకి తెచ్చి ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించాలని నిర్ణయించింది. అలాగే 4.5 కోట్ల మందికి భీమా సౌకర్యాన్ని ఇప్పటికే కల్పించింది. అలాగే సాగుకు అవసరమైన ఎరువులు, శ్రీమి సంపాదక మందులు, రసాయనాల వినియోగం 1.68 లక్షల కోట్ల రూపాయలను బడ్జెట్ లో కేటాయింపులుజరిపింది. నూతన పరిజ్ఞానం, మార్కెట్ వ్యవస్థ అనుసంధానంతో వ్యవసాయ రంగాలకు కొత్త ఆదాయ

మార్గాలకు రూపకల్పన చేసింది. వ్యవసాయ రంగంలో నూతన సాంకేతికతను తీసుకొచ్చి పంటల ఉత్పత్తులకు విలువ జోడింపు ద్వారా కొత్త విధానాలను అందుబాటులోకి తీసుకురానుంది. అంతేకాకుండా వృధాను అరికట్టి రైతులకు అధిక ఆదాయాన్ని సమకూర్చే పథకాలను అమలు చేయనుంది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల కోసం గడ్డంగులు, ప్రాసెసింగ్ కోసం ఆర్థిక సహాయం అందించాలని నిర్ణయం తీసుకుంది. వీటితో పాటు నూనె గింజల ఉత్పత్తిలో వ్యయం సమృద్ధి సాధించేందుకు ఒక కొత్త పథకాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురానుంది. ఇదే సమయంలో వ్యవసాయ అసబద్ధ రంగం పాడి

పరిశ్రమ అభివృద్ధి కోసం రైతులకు ఆర్థిక సహాయం అందించేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించింది. రాష్ట్రీయ డెయిరీ ప్రాసెసింగ్, గోకుల్ మిషన్ ద్వారా డెయిరీ ప్రాసెసింగ్ కు ఆర్థిక సహాయాన్ని అందించనుంది. గోపరీక్షకు నియమిత్తాన్ని రైతుల కోసం వికేంద్ర పథకం కింద కొత్తగా 500 వేళ్లు టు వేల్ బయోగ్యాస్ ప్లాంట్ లను నిర్మిస్తామని ప్రకటించింది. ఇందు కోసం 10 వేల కోట్ల రూపాయలను కేటాయించింది. వచ్చే మూడేళ్లలో కోటి మంది రైతులు సెంద్రియ వ్యవసాయం చేసేందుకు పిలుగా 10 వేల బయో ఇన్ ఫుట్ రిసార్చ్ సెంటర్లను ఏర్పాటు చేయనుంది.

లక్షద్వీప్ తోపాటు పర్యాటకరంగానికి ప్రోత్సాహం

న్యూఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి1: లక్షద్వీప్ తో పాటు భారత్ లో పర్యాటక రంగాన్ని ప్రోత్సహించేందుకు చర్మలు తీసుకోనున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ప్రకటించారు. పార్లమెంటులో కేంద్ర మంత్రి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ సందర్భంగా లక్షద్వీప్ పై స్పందించారు. పర్యాటక రంగానికి ప్రోత్సాహాన్ని అందించేందుకు లక్షద్వీప్ సహా ఇతర దీవుల్లో షోర్ కనెక్టివిటీ, టూరిజం ఇన్ ఫ్రా, ఇతర సౌకర్యాల కోసం ప్రాజెక్టులు చేపట్టునున్నట్లు తెలిపారు. దేశంలో ఆధ్యాత్మిక పర్యాటకానికి అద్భుతమైన అవకాశాలు ఉన్నాయని ఆర్థిక మంత్రి అన్నారు. పర్యాటక రంగంలోని అద్భుతమైన అవకాశాలున్నాయని, విదేశీ పర్యాటకులను ఆకర్షించేందుకు ఐకాన్ టూరిస్ట్ అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టినందున సీతారామన్ ప్రకటించారు. పర్యాటక రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహిస్తామన్నారు. ఇక మూడోసారి టీజేపీ ప్రభుత్వం తిరిగి అధికారంలోకి వస్తుంద విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు. 'ఇచ్చి నెలలో' పూర్తి బడ్జెట్ లో వికసిత భారత్ కోసం ప్రభుత్వం ఒక వివరణాత్మక రోడ్ మ్యాప్ ను అందజేస్తుంది' అన్నారు. లోక్ సభ ఎన్నికల తర్వాత ప్రభుత్వం ఏర్పడే వరకు మధ్యంతర బడ్జెట్ ఆర్థిక అవసరాలను తీర్చునున్నది. కొత్త ప్రభుత్వంపూర్తి స్థాయిలో బడ్జెట్ పెట్టునుంది. బడ్జెట్ ప్రసంగం ప్రారంభంలో కేంద్ర మంత్రి కేంద్రం తీసుకువచ్చిన విధానాలు మూడోసారి టీజేపీని అధికారంలోకి తీసుకువచ్చేందుకు సహాయపడతాయన్నారు. ఇదిలా ఉండగా .. జడివల భారత్-మార్చిపుల మధ్య వివాదం నెలకొన్న విషయం తెలిసిందే. ప్రధాని నరేంద్ర మోడీ లక్షద్వీప్ లో పర్యటించిన తార్వాత మార్చిపులకు చెందిన చింతల ప్రధానితోపాటు భారత్ పై అసభ్యకరమైన వ్యాఖ్యలు చేసిన విషయం తెలిసింది. ఆ రెండు చాలా మంది భారతీయులు, సెలెబ్రిటీలు మార్చిపుల పర్యటనను రద్దు చేస్తూ నిర్ణయ తీసుకున్నారు. లక్షద్వీప్ ని సందర్శించాలంటూ పిలుపు నిచ్చారు.

శేఖర్ కమ్ముల దర్శకత్వంలో...

యుక్తంగా ఈచిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నాయి.. సోనాలి నారంగ్ సమర్పిస్తున్నారు. ఈ కొత్త చిత్రం లార్డర్ డీన్ లైఫ్ గా ఉండబోతోంది.. ప్రస్తుతం ప్రీపొడక్షన్ పనులు జరుగుతున్నాయి.. మరిన్ని వివరాలను త్వరలో మేకర్స్ తెలియజేయనున్నారు.

రామ్చరణ్ తదుపరి చిత్రం సంగతులు

గ్లోబల్ స్టార్ రామ్చరణ్.. బుచ్చిబాబు సాన, వెంకట సతీష్ కిలారు, వృద్ధి సినిమాను, మైత్రీ మూవీ మేకర్స్ సుకుమార్ రైటింగ్స్ పాన్ ఇండియా ఫిల్మ్ ఆర్స్ ని 16 అత్యంత భారీ బడ్జెట్ భారీస్కాయిలో వెంకట సతీష్ ను ఎమ్మెల్యే నిర్మించునారని తెలిపారు. గ్లోబల్ స్టార్ రామ్చరణ్ తన తదుపరి చిత్రం ఆరేసి 16 కోసం ఉప్పన లాంటి బాక్స్ ఆఫీస్ డెబ్యూ యంగ్ టాలెంట్ దర్శకుడు బుచ్చిబాబు సానతో జతకట్ట నున్నారు అన్నారు. ప్రముఖ నిర్మాణ సంస్థ మైత్రీ మూవీ మేకర్స్ సమర్పిస్తోంది.

హర్షచెముడు 'సుందరం మాస్టర్' రెడీ

ఆ టి టీం వర్క్స్, గోల్డెన్ మీడియా పతాకాలపై మౌనమహారాజా రవితేజ, సుదీర్ఘమర్ కుర్చు నిర్మిస్తున్నచిత్రం సుందరం మాస్టర్.. ఈచిత్రంలో హర్ష చెముడు, దివ్య శ్రీపాద ప్రధాన పాత్రలు పోషించారు.. ఆలోచిస్తే ఇది వరకు వదిలిన కంటెంట్ అందరిలోనూ ఆసక్తికలిగింది.. ఒక గ్రామంలో కష్టపడే ఉపాధ్యాయుడి చుట్టూ సుందరం మాస్టర్ కథ ఉంటుంది. మిర్యాల మెట్ట అనే మార్కెట్ గ్రామంలో ఇంగ్లీషు టీచర్ గా సుందరం వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అన్ని పయ సులవారు ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవటానికి విద్యార్థులుగా నమోదుచేసుకుంటారు. సుందరం మాస్టారు వాళ్లందరికీ భాషని ఎలా బోధిస్తారనే దాన్ని వినోదాత్మక చిత్రంగా రూపొందించారు. ఈచిత్రాన్ని ఈనెల 23న విడుదల చేయనున్నట్లు గురువారం ప్రకటించారు. నూతన దర్శకుడు కళ్యాణ్ సంజీవ్ దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. ఈచిత్రం మిర్యాలమెట్ట ఫిలేజ్ బ్యాక్ డ్రాప్ లో సాగే కామెడీ డ్రామా. మాన్ మహారాజ్ రవితేజ ఈచిత్రాన్ని నిర్మిస్తుండటంతో ఈచిత్రానికి మంచి బజ్ట్ ఏర్పడింది. శ్రీపరణ్ పాత్రల సంగీతం అందిస్తున్నారు.

మ్యూ ఫాటో లుక్: ప్రయాంక జవాలర్

'బిగ్ బాస్' అమర్ దీప్, సుప్రీత జంటగా...

బిగ్ బాస్ ఫేమ్ అమర్ దీప్, వందర హీరోగా, నటి సురేఖావాణి కుమార్తె సుప్రీత హీరోయిన్ గా నూతన చిత్రం ప్రారంభమైంది.. మహర్షి కూండ్ల సమర్పణలో ఎం3 మీడియా బ్యానర్ పై మహా మూవీస్ తో కలిసి ప్రొడక్షన్ నెంబ 2గా మహేంద్ర నాథ్ కూండ్ల ఈచిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు.. గురువారం హైదరాబాద్ ప్రసాద్ ల్యాబ్ లో పూజా కార్యక్రమాలతో ప్రారంభమైంది.. తొలి సన్నివేశానికి బసిరెడ్డి క్లాప్ ఇచ్చారు. ఏఎం రత్నం కెమెరా స్వీచ్ చేశారు.. వీర శంకర్ గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు.. నిర్మాత మహేంద్రనాథ్ కూండ్ల మట్లాడారు.. ఎం.3 బ్యానర్ పై ప్రొడక్షన్

నెంబ2గా ఈచిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నామని తెలిపారు.. అమర్ దీప్ చౌదరి, సుప్రీత జంటగా నటి స్తున్నారు తెలిపారు. ఇండియన్ సినిమాలో ఇంతవరకు ఎవరూ టవ్ చేయని పాయింట్ అన్నారు.. ఈచిత్రాన్ని మా దర్శకుడు ఎలా తీస్తాడు?.. సినిమా ఎలా ఉంటుంది? తర్వాత మాట్లాడతామని, కానీ సినిమా మాత్రం చాలా కొత్త పాయింట్ తో ఉంటుందన్నారు. కార్యక్రమంలో దర్శకుడు మల్లాది రెడ్డి మాట్లాడతూ, మా లాంటి కొత్తవాళ్లని ఎం3 మీడియా ఎంతో ప్రోత్సహించి దన్నారు. ఇంకా మాలాంటి కొత్తవాళ్లని, యంగ్ టాలెంట్ ఉన్నవాళ్లని ఎంతోజే చేస్తూనే ఉండాలని కోరుకుంటున్నానని అన్నారు. కార్యక్రమంలో అమర్ చౌదరి, సుప్రీత, సీనియర్ హీరోయిన్ తెజస్వి, గౌతమ్ కృష్ణ, సురేఖావాణి, కమెడియన్ రఘు, నటుడు, దర్శకజ్ఞుడు తల్లాడ సాయికృష్ణ తదితరులు మాట్లాడారు.

రొమాంటిక్ కామెడీతో 'మిస్ పర్ఫెక్ట్'

బిగ్ బాస్ ఫేమ్ అభిజిత్ నటించిన వెబ్ సిరీస్ మిస్ పర్ఫెక్ట్ .. ఈ వెబ్ సిరీస్ లో తేశారు.. ఈ వెబ్ సిరీస్ ను అన్నపూర్ణ స్టూడియోస్ బ్యానర్ పై సుప్రీత నిర్మించారు. విశ్వక్ ఖండేరామ్ దర్శకత్వం వహించారు.. ఫిబ్రవరి 2 నుంచి డిస్నీ ప్లస్ హాట్ స్టార్ లో మిస్ పర్ఫెక్ట్ ట్రీమింగ్ రెడీ అవుతోంది.. ఈ సందర్భంగా ఈసీరీస్ హైలైట్స్ ను హీరో అభిజిత్ అందించారు.. మిస్ పర్ఫెక్ట్ వెబ్ సిరీస్ లోతాను రోహిత్ అనే క్యారెక్టర్ నే నటిస్తున్నానని తెలిపారు. చాలా లేజీ పర్సన్ గా కనిపిస్తానని, జీవితంలో ఎలాంటి లక్ష్యమంటూ ఉండదు. ఏదో డబ్బుకోసం ఉద్యోగం చేస్తుంటాడు కానీ, అదీ సీరియస్ గా తీసుకోడని తెలిపారు. రోహిత్ కు ఇష్టమైన విషయం ఒక్కటే వంట చేయటం అనానరసు. అది మాత్రం శ్రద్ధగా చేస్తుంటాడని అన్నారు. రియల్ లైఫ్ లో రోహిత్ లాంటి క్యారెక్టర్ ను చాలా మందిని చూశానని, నా ఫ్రెండ్స్ కూడ అలాంటి వాళ్లు ఉన్నారని తెలిపారు. ఉద్యోగంలో ఇష్టంతో ఉండలేక .. బయటకు వచ్చిన బిజినెస్ తో రిస్క్ చేయలేక ఈ సంఘర్షణలో ఉండిపోతారని అన్నారు. ఎవరైనా ఉద్యోగం కాదని వేరే పనిచేయాలనుకంటే అది 30-36 ఇయర్స్ లోనే చేయాలన్నారు. 40 వాటిని తర్వాత రిస్క్ చేయాలన్నాడేయలేరన్నారు. అప్పుడు ఇంకా బాధ్యతలు పెరిగిపోతాయన్నారు. నా రియల్ లైఫ్ లో రోహిత్ తో కొంత పోల్చుకుంటూ గానీ, యాక్టర్ గా నా కెరీర్ విషయంలో మాత్రం సీరియస్ గా బాధ్యతలు పెరిగిపోతాయన్నారు. కార్యక్రమంలో నటి లావణ్య త్రిపాఠి తదితరులు మాట్లాడారు.

'అంబాజీపేట మ్యారేజి బ్యాండు'కు విజయ్ దేవకొండ అభినందన

సు హీరో హీరోగా నటించిన అంబాజీపేట మ్యారేజి బ్యాండును జీవీ2 పిక్చర్స్, దర్శకుడు వెంకటేష్ మహా బ్యానర్ మహాయన మోషన్ పిక్చర్స్ ధీరజ్ మొగిలినిని ఎంటర్టైన్ మెంట్స్ సంయుక్తంగా నిర్మించాయి. ఈచిత్రం ఈనెల 2న ప్రేక్షకుల ముందుకు రాబోతోంది.. ఈసందర్భంగా బిగ్ టికెట్ రిలీజ్ ను స్టార్ హీరో విజయ్ దేవకొండ చేతులమీదుగా నిర్వహించారు.. ఈ

సినిమాను చూసిన ఆయన చాలా బాగుందంటూ అభినందనలు తెలిపారు. ఇదొక స్పెషల్ మూవీ అని, తప్పకుండా ఘనవిజయం సాధిస్తుందని తెలిపారు. విజయ్ దేవకొండ మాట్లాడుతూ, బిగ్ టికెట్ లాంటి చేయటం సంతోషంగా ఉందన్నారు. ఇలాంటి మంచి సినిమా ప్రమోషన్ లో భాగమవటం హ్యాపీగా ఉందన్నారు. ఈసినీమా టీజర్ దగ్గర నుంచి ఒక ఇంటర్వ్యూ క్రియేట్ చేస్తూ వచ్చిందన్నారు. ఈ మూవీ టీంలోని ప్రతి ఒక్కరూ నాకు దగ్గర వాళ్లన్నారు.

గీతానంద్, నేహా సోలంకి జంటగా దయానంద్ దర్శకత్వంలో రూపొందిన చిత్రం గేమ్ ఆన్.. సీనియర్ నటుడు మధుబాల్, అభిజిత్ మిస్, శుభలేఖ సుధాకర్ కీలకపాత్రలు పోషించారు.. కస్తూరి క్రియేషన్స్ లండన్ గోల్డెన్ వింగ్ ప్రొడక్షన్స్ బ్యానర్ పై, రవికస్తూరి ఈసినీమాను నిర్మించారు.. అన్ని కార్యక్రమాలు పూర్తిచేసుకున్న ఈచిత్రం ఫిబ్రరి 2న ప్రపంచ వ్యాప్తంగా గ్రాండ్ గా విడుదల అవుతోంది. ఇప్పటికే విడుదలైన టీజర్, ట్రైలర్, పాటలకు మంచి స్పందన వస్తోంది.. సినిమా రిలీజ్ సందర్భంగా హీరో గీతానంద్ మీడియాతో మాట్లాడారు. ఆయన మాటల్లోనే..

దొక యూనిట్ స్టోరీ.. రెస్పెక్టర్ గా కాకుండా డిప్రెంట్ గా చేయాలని ప్రయత్నించాం.. హీరో లూజర్ నుంచి విన్నయ్యగా ఎలా మారాడు.. అనేది ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. దీనిలో భాగంగా ఉండి టాస్కులు ప్రేక్షకులను ఆకట్టుకుంటాయి.. డైరెక్టర్ దయానంద్ మా

గొప్ప హిట్ అవుతుంది.

తమ్ముడు కావటంతో స్ట్రీపు విషయంలో ఇద్దరం బాగా డిస్టెన్స్ చేసుకునే వాళ్లం.. మేమిద్దం కలసిచాలా పార్ట్స్ ప్లే చేశాం... తమ్ముడు స్టోరీ రాస్తే నేను యాక్ట్ చేసే వాడిని. అలా మా ఇద్దర మధ్య మంచి బాండింగ్ తోపాటు సింక్ ఉడేదు.. ఈసినీమా విషయంలో మాకు ఆ ఎక్స్ పీరియన్స్ బాగా ఉపయోగపడింది. రియల్ లైఫ్ సైకలాజికల్ గా సాగే ఈసినీమాతో ప్రేక్షకులు గేమ్ వర్డ్ లోకి వెళ్లిపోతారు.. యాక్టర్ సిక్వెన్స్ లు కూడ చాలా కొత్తగాఉంటాయి.. నేహా సోలంకి, నాకు మధ్య ముందే కెమిస్ట్రీ బాగుంటుంది.. ఆమె కూడా ఇందులో కీరోల్ చేసింది.. సీనియర్ ఆర్టిస్టులు మధుబాల్ గారు, శుభలేఖ సుధాకర్, అభిజిత్ మిస్ వంటివారూ ఇందులో నటించటం సినిమా నెక్స్ట్ లెవల్ కు వెళ్లింది.. మధుబాల్ గారు ఇప్పటివరకు కన్సిందని కొత్త క్యారెక్టర్ లో కన్సినునతరు. ఇందులో క్రేజీ బ్యాక్ స్టోరీ ఉంటుంది.. ప్రేక్షకులు ఎవరూ ఊహించలేరు అనేతంగా ఉంటుంది.. ఆదిత్యామిస్ గారు గ్రేషిడ్ లో కన్సిన్నారు.. శుభలేఖ సుధాకర్ గారు మా తాత పాత్రలో ఇన్స్పిరింగ్ చేయనున్నారు. గత మూడు రోజులుగా చేస్తున్న ప్రీమియర్స్ కు మంచి స్పందన వస్తోంది.. యంగ్ ఏజ్ నుంచి

'మార్కెట్ మహాలక్ష్మి' పోస్టర్

కేరళ..మూవీ ఫేమ్ హీరో పార్వతీశం, నూతన పరిచయం హీరోయిన్ ప్రణీతాన్నికా జంటగా నటిస్తున్నచిత్రం మార్కెట్ మహాలక్ష్మి... విఎస్ ముఖేష్ యువ దర్శకత్వంలో, ప్రొడ్యూసర్ అభిలేష్ కలారు నిర్మించారు. బి2మి స్టూడియోస్ ద్వారా తెరకెక్కిన ఈచిత్రంలో పార్వతీశం, మహాలక్ష్మి బావా, ముక్కు అవినాష్ నటించారు. ఈమూవీ కాన్సెప్ట్ పోస్టర్ ను దర్శకుడు, రైటర్ బివిఎస్ రవి బ్రీస్టర్ ద్వారా డిజిటల్ లాండ్ చేశారు. ఆసంతరం ఆయన మాట్లాడారు. గతగంలో

హీరో పార్వతీశం తన మూవీస్ లో ప్రేక్షకులను అలరించారని తెలిపారు. ఈచిత్రం మంచి సక్సెస్ అందుకోవాలని టీంకు ఆల్ ది బెస్ట్ తెలిపారు. దర్శకుడు విఎస్ ముఖేష్ మాట్లాడుతూ, సినిమా ఇండస్ట్రీ కొత్తవాళ్లు ఎవర వచ్చినా మొదటగా వెల్గమ చెప్పి ప్రోత్సహించేవారిలో బివిఎస్ రవిగారు ఒకరు అని అనానరసు. మా కాన్సెప్ట్ మోషన్ పోస్టర్ రిలీజ్ చేయమని అడుగ్గానే, ఒకే వెబ్ పూ టీమ్ కు బ్లెస్సింగ్ చెప్పినందుకు చాలా సంతోషం అన్నారు.

